

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **3**

DEN 21 JAN. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Selma Lagerlöf

Det senaste fotografiet.

Foto Jæger.

några ord om riksdagens högtidliga öppnande.

MAN HAR HITTAT PÅ ATT ANORDNA flyttande utställningar med urval av Nationalmusei skatter som skickas ut i landsortsstäderna på förevisning. Tappas ingenting bort på vägen så är idén bra det är inte för tidigt att folket bibringas annan slags kultur än den sjunde klassens biografpjäser kan ge. Tanken förtjänar att utvidgas och är bara landsorten snäll och är rädd om den kan vi låna ut både Gustaf Adolfs blodiga skjorta, Faraos sekelgamla mumie och andra märkliga ting som skall uppväcka häpnad och beundran både i Ystad och Haparanda.

Men en praktpjäs måste vi behålla för oss själva: riksdagens högtidliga öppnande. Den är alldeles för vacker att kunna vara av med. Varje gång man ser den gläds man åt att vi all demokratisk utjämning till trots ändå ha något som påminner om de gamla goda förtjusande naiva tider då man trodde sig bli en bättre människa om man satte en tuppstjärt på hatten och då snille och dygd och alla andra förträffliga egenskaper rann i breda gulflojder utefter kläderna. Skådespelet var desto mer grandios som den gamla rikssalens annars en smula vissna glans blivit förhöjd av en verklig Siegesalle av gobelänger vilkas vävnader i glada färger berättade sagor från den märkvärdiga tid då människorna redde sig utan både ministrar och riksdagsmän.

Rikssalen har sin tronhimmel, dock inte så praktfull som Tengdahls i Stadshuset — men det skall ju också vara don efter tron — och sina bägge statyer Gustaf Adolf och Karl Johan vilken senare under en av de hetaste försvarsriksdagarna på 90-talet gav en Första kammarmedlem anledning att förtrytsamt mumla: det är då väl att det finns någon karl härinne!

Här samlas alltså deltagarna i det stora utstyrelstycket som är briljant att skåda trots dess numera åstadkomna förenkling. Kungssångens »gör kronan på hans hjässa lätt» har bönhörts över hövan ty den vilar inte alls på hans huvud utan hänger som ett damoklessvärd ovan hans äne. Och kungamanteln hermelinbrämada purpur ligger som en tapetserardetalj på tronen, en fallen storhet som ändå inte förmått sig att krypa in i husgerådskammaren utan hänger kvar i minnenas nådår.

Men oavsett denna lilla dekorationsförändring är tavlan magnifik med sin kungavakt, sina Karl XII:s drabanter, sina kammarpager, alltihop så trevligt omodärnt att man tycker det är riktigt synd att de inte börja sjunga.

Från läktaren blickar Europa ner på oss ur sin kritiska synvinkel. Den grannaste av diplomaterna är Danmarks Zahle ty han lyser eldröd som en brevbärare i Kongens By. Turkiets fez sitter som en upp- och nervänd blomkruka ovanpå dess representant vars smärta figur är lättförklarlig, landet har nog i dessa tider inte råd att avlöna mer än cirka 65 kilo. Delavaud ser allttjämt ut som en beskedlig och rar farbror som inte förmår göra minsta lilla tysk förnär. Gammal fruntimmerskarl som han är tittar han intresserad över till damerna som på läktaren mitt emot sitta iförda sin obligata hovdräkt. Jag undrar vilken

i all sin elakhet verkligt genial person som hittat på att ålägga hovfruntimret uniform. Något mer utstuderat nedrigt kan en kännare av kvinnokönet inte gärna fundera ut. Det finns dock prövningar som kvinnan förmår bära utan att så mycket som en suck kommer över hennes läppar. Ja, man såg t. o. m. då och då ett visserligen ansträngt leende fara över grevinornas drag och märkbart ljusnade deras miner då de skådade även statsrådnorna skrudade i den klädsel som förmodligen var highest fashion i Ebba Brahes dagar. Om Thorsson vore en kärleksfull make skulle han gå i barett och puffärmar och trikåer. Varför skall det alltid vara kvinnans lott att lida?

Rymlingarna från Långholmen ha också lidit av det kok stryk som de bestodos med men ha antagligen inte känt smärtan hälften så svår som en del av pressens ömskinta prinsar på ärten enligt vilkas

Riksdagskvinnan sådan farfar såg henne.

DÅ NU VÅRA KVINNLIGA MEDLEMMAR av riksdagen änyo intagit sin plats, kan det intrassera att se vad man i farfars dagar, närmare bestämt 1840, skrev om utsikten att få riksdagskvinnor med i den lagstiftande församlingen. Skaldestycket här nedan är författat av C. J. Hellberg, som den tiden var redaktör för Posttidningen. Det lilla poemet har väl skrivits med anledning av att Fredrika Bremer just vid den tiden höjt kvinnö-emancipationens fana. Synpunkterna ha emellertid haft livslängd ända in i våra dagar, om också "hänets kardborr" börjat släppa taget en smula vid insikten om att "namnen maka, mor och kvinna" ej behövt svikas även sedan hon blivit riksdagskvinnor — med kv till på köpet.

Det gafs en tid, då qvinnan, mor och maka, i hemmets värf sin hela sällhet fann, och då för dem hon ville allt försaka, men aldrig på intrigens trådar spann; då blygsamhet var hennes sköna krona och hennes största hedersnamn: "matrona".

Då blott sitt hus, ej land hon ville styra, då hennes kök var hennes statsutskott, och hennes barn det älskade, det dyra lycksaliggjorda folk, hvars pris hon fätt, och hennes grundlag ständigt samvetsprövning och hela politiken — dygdens öfning.

Nu är det annorlunda! Barn och maka för politik och tal förgätas nu. Ja, deras famn hon färdig är försaka för en debatt om nummer "hundrasju", och barnens glada, oskuldsfulla joller hon byter bort mot riksdagsprotokoller.

Nu vill hon helsas: fru riksdagsmaninna, och styfvad yfvas i Viktorias* fjät — Hur mycket större var hon ej som qvinna, än då hon offrar allt åt "la diète"!* O qvinna, qvinna, o "riksdagsmaninna" hvad du förlorar mot det du vill vinna!

Om "Gottlands myrar" fermt du tala gitter där, glömsk av myrans gamla sinnebild, du fåfäng sjelf på riksdagsbänken sitter från hem och barn och alla pligter skild. Så svek du namnen maka, mor och kvinna: hvems aktning kan du derigenom vinna?

Var då åt dig ej myrtenkransen lindad? blef då för dig ej palm och lilja nog? att hän från paradiset's frid, förblindad, du ut på politikens stridsfält drog, der tistel frodas i olivelunden och hänets kardborr är kring lagern bunden?

CARL J. HELLBERG.

* Drottning Viktoria hade ett par år förut bestigit Englands tron.

** "La diète" = riksdag.

önskan nästa infångad rymmare kommer att mottagas på följande verkligt filantropiska sätt: buret i gullstol av falskmyntare föres den förlorade sonen fram till huvudentrén medan en dubbelkvartett av sedelförfalskare fångslände spelar »Fjärran han dröjer» med idel falska toner. Fängel-sedirektören hälsar honom därpå välkommen i ett verkligt gripande tal varpå festföremålet svarar med att hans hjärta rymmer (direktören spetsar öronen) så många känslor av allra minst trettio slag (allmän rörelse) att han inte förmår framstamma mer än ett hjärtligt menat: tack och på återseende! (Spritsmugglarna torka förstulet en tår).

Fängelserna är visst snart det enda ställe där man inte får slåss annars dammar man på varann över allt i världen och här hemma med. Böök och Fogelqvist ligga i luven på varann om frågan huruvida Bo Bergman har plagierat Karlfeldt eller inte. Det har väl förekommit i alla tider att skalderna mer eller mindre medvetet tagit starka intryck av varandras diktning. En av Iduns läsarinnor har påpekat ett dylikt skaldelån som jag ej sett anmärkt hittills. Torquato Tasso gör i sin Befriade Jerusalem följande maning:

Så flyr med flykten av en vårdags stunder
Av mänskolivet blomman, ack så brått!
Väl kommer maj igen med gröna lunder
Men livet grönskar ej sen det förgått.
Så plocka rosen förr'n den dag går under
Vars morgon lyser nu så klart och blått!
Ja plocka kärleks ros, då än hon varar
Och återkärlek kärlek ömt förklarar.

Atterbom har i Lycksalighetens ö sagt precis detsamma i rätt snarlika vändningar:

De fly förbi med loppet av sekunden
Det unga livets värligt sköna dagar.
Och maj om ock till återkomst förbunden
För dig ej mer förnyar vårens lagar.
Välän, så bryt din ros på morgonstunden
Av detta dygn, vars natt dig snart ledsagar.
Ja, bryt den snart, och minns att älska innan
Ren älskarn fåfängt letar älskarinnan!

Men förmodligen bli varken Tassos eller Atterboms storhet lidande på denna lilla skaldevigg. Herrar kritici kunna ha viktigare saker att syssla med.

Stadens tjänstemän ha alldeles för mycket att syssla med. De ta för mycket sportler och biinkomster, anse de av Stockholms stadsfullmäktige tillsatta revisorerna. Borgarrådet Juhlin-Dannfelt som svarar å tjänstemännens vägnar tycker däremot inte alls att han förtjänar för mycket. Och det förstår man ju ganska lätt att när Juhlin skall ha sitt och Dannfelt sitt så måste det bli en portion extra av lönekakan.

Förresten är inte mer att tillägga än att enligt vad statistiken visar finns det för närvarande en bil på var 50:e stockholmare. Det är ju glädjande att trafiken utvecklats så. För min enskilda del får jag bara säga att mina 49 som jag delar bil med måtte vara ute och åka alldeles vådligt. För aldrig kan jag få en bil när jag behöver den.

Celestini

UMGÄNGESLIVETS A OCH O

NÅGOT OM DEN VERKLIGHET FORMEN SKALL ÅTERSPEGLA.

MAN HÖR OFTA DE MÄNNISKOR, vilka genom ett otrevligt uppförande göra tillvaron odrägligare för sig själva och deras medmänniskor, än den behöver vara, till försvar för sitt självsvald säga:

Jag är en enkel, rättfram människa, som inte alls har några anspråk att ta's för annat än jag är. Men ett vet jag — och det är att jag inte är något konventionellt få, eller en snobbig gås, som handlar på ett visst, godtaget sätt, endast därför att det är passande! Det är bara dumt att vara konventionell!

Signaturen vet få av de mellan människorna gängse tiraderna, som äro så från början till slut lögnaktiga som den nyss citerade. Den ouppfostrade är vanligen tölpaktig, därför att han varken är enkel eller rättfram. I hans ofasoner, av vilka andra få ta obehaget, ligger ej heller minsta spår av det uttryck för en stark personlighet, som avses med ordet okonventionell. Den andliga frispråkigheten och det personliga modet har intet som helst med ett självsvaldigt och oskönt uppträdande att skaffa.

Umgängesformerna äro på intet sätt några artificiella och mekaniska bihang till vårt liv, tillkomna på måfå och utan sammanhang med den verklighet vi alla ha att rätta oss efter. De äro tvärtom, precis som modet i klädedräkten en avlagring av alla tiders kulturer, och deras yttersta ursprung är att söka i den samlade summa erfarenhet som människorna gjort om lättaste sättet att umgås med varandra.

Att under vissa tider och i vissa länder umgängesformerna kommit att få ett så

Under rubriken Umgängeslivets A och O kommer den under signaturen Gwen kända skriftställarinnan Else Kleen att i en serie artiklar meddela en översikt av de krav på takt och ton, vilkas uppfyllande gör sammanlevnaden ur alla synpunkter lättare och angenämare. Skrivna med Gwens spirituella penna bli de anvisningar hon ger både lärorika och roande. Här nedan läses en inledande artikel i frågan.

dominerande inflytande, att själva tillvaron måst rätta sig efter dem, och icke tvärtom, borttager icke sanningen av detta. Ingen fick ana att drottningen av Spanien likt andra människor hade fötter, och ingen i England får ta senapsburken direkt ur den räckande handen, utan från bordet dit den sättes, men det där är bara lustiga kruseduller på den bärande konstruktionen, som umgängesformerna alltid förbliva.

Det finns två skäl, som göra att hyggligt folk (i ordets verkliga mening!) av bägge könen tacksamt rätta sig efter umgängesformerna:

Respekt för sig själv. Respekt för andra!

Och kanske också insikten om vad Robert Louis Stevenson vackert uttryckt i orden: Det är uteslutande antalet av våra vänligheter som gör denna världen uthärdlig!

Den som inom sig upplevat detta sista som en sanning, den som har respekt för

sig själv och därför också för andra, han skall, antingen han är hovman eller skogsarbetare ute i vildmarken, ha den stora tillgång i tillvaron, som på gammal god svenska kallas »goda fasoner».

Det menas inga taskspelarekonster med det begreppet. Man kan ha goda fasoner, även om man envisas att gå efter värdinnan in till en middag, och även om man äter sin soppa med skedens spets och sin fisk med kniv.

De utvalda, vilka av livet eller som fadergåva fått den själens jämvikt, som gör dem till taktfulla människor, ha redan av naturen goda fasoner. För dem betyder icke några tekniska misstag så mycket. Men den taktfulle som även behärskar umgängeslivets teknik, blir en charmör, en älskvärd människa, vars blotta närvaro är angenäm.

De som icke ha den medfödda eller ifrån förvärvade takten, och de utgöra gunnås flertalet, ha umgängeslivets A och O som hjälp och rättesnöre. Tack vare formen slippa de begå ledsamma misstag, slippa tänka för mycket på sig själva, vilket är det sämsta sättet att bli angenäm på, och komma så småningom i en sådan vana vid formen, att ökad erfarenhet lättare kan giva den ett verkligt innehåll.

Ty det är dock ytterst detta, som formen avser.

Till vänster: Stockholms revyprimadonna, Maja Cassel, i en av sina metamorfoser i Oscarsteaterns revy (Foto Jäger). T. h.: Intens utstyrelse revyn kan i alla fall upptaga tävlan med filmen i fråga om klädprakt och omväxling. Här en lustig bild ur den nya Griffith-filmen, "De föräldralösa", som i dagarna visas även i Sverige. Handlingen utspelas under franska revolutionen, och bilden visar de båda föräldralösa hjältinnorna, Lillian (t. v.) och Dorothy (t. h.) Gish i den tidens graciösa och rörande dräkter.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

K R I T I K E N U N D E R K R I T I K

EN KVINNLIG SATIR ÖVER »HERRARNA I MAGNIFIKA HUSET».

Mollie Faustman.

fyllda med böcker och planschverk och gå till doms över det som förevisas i Hallen. Allmänheten kan i detta magnifika hus köpa tidningen »Det ofelbara konstomdömet», ny omredigerad upplaga utkommer varje dag, ingen ansvarig utgivare.

Beväpnade med detta tryckalster kan allmänheten lätt lära sig vilken konst, den bör beundra och vilken konst, den bör förbigå, eventuellt avhåna. Någon kanske nu tycker synd om de konstnärer, som ådragit sig De Bedömandes misshag, men det är förhastat. Nästa nummer av Det ofelbara konstomdömet upphäver nämligen som regel det föregående påståendet, så innan året gått runt ha samtliga konstnärer fått sin släng av slevan och sin klapp på axeln.

EM Y EK

EN AV DE FÅ KVINNOR, SOM
BEHÄRSKA KRITIKENS
SVÅRA KONST.

I STOCKHOLMSTIDNINGARNA HAR man då och då på senare åren fått se en liten notis om att i Borgarskolans föreläsningsserie skulle fil. lic. Emy Ek föreläsa om den ena eller andra personen inom modern svensk litteratur. Skeptikern tänkte inför notisen: Vilken — sannolikt — ung dam är så ung och djärv att hon vill som föreläsare söka intressera folk för den moderna svenska litteraturen? Tillfälligheten förde en kanske som åhörare till en av dessa föreläsningar. Och man fick till sin häpnad höra en kvinna, som røjde en formigen romansk skärpa i psykologien, som var än analytiker, än poet — för resten, är icke den verkliga kritikern också på sitt sätt diktare, fast han använder det redan en gång färdigarbetade verket som sitt material?

Tillfälligheten har också säkert fört till fröken Eks eljes rätt ungdomliga åhörarskara många andra, vilka icke visste vad de gingo ut för att höra. En av dessa var en Stockholmsdam, fru Linnea Löf, som senare samlade omkring fil. lic. Ek en rätt stor skara kulturellt intresserade damer. Dessa bilda alltså nu för licenciaten Ek såsom kritiker ett mera privat men säkert mycket tacksamt auditorium.

I ett tidigare nummer av Idun kritiserade konstnären Rikard Lindström den moderna konstkritiken. Fru Mollie Faustman, som är inte endast målaren, utan också en kvick kåsör (under märket Vagabonde), svänger här, också hon, sitt gissel över konstkritikerna — och det kan man ju väl unna både henne och andra kvicka konstnärer, som eljes i regel få tåga och lida under kritikens behandling.

En eventuellt tänkande vill här kanske anmärka att Det Magnifika Huset på så vis är tämligen överflödigt. Denna anmärkning är kortsynt. Var skulle De Bedömande Herrarna existera om Det Magnifika Huset revs ned? Skulle den eventuella tänkande fråga efter De Bedömandes existensberättigande, är han en bolsjevik och ett nöt och hör förresten säkerligen till den arbetande skaran inom Liljewalchska murarna och är alltså part i målet, d. v. s. han vet vad det är fråga om, och bör således icke få yttra sig.

De Bedömande Herrarna leva förövertigt alldeles icke ett lättjefullt liv. Tvärtom, de ha ett alldeles fasligt snärj. Först skola de ju lära konstnärer och allmänhet hur en sak bör målas, tecknas, etsas, skulpteras. Då man betänker, att de icke äro hemma i något av dessa yrken, så för-

Emy Ek.

Vi ha här ovan talat om hur tillfälligheten torde ha lett mångas vägar till fröken Ek. Men hennes egen väg har den icke fått leda.

Fröken Ek tillhör en av de där gamla skånska bondsläkterna, som bilda ett slags bondearistokrati med en samlad fond av kultur, andlig styrka och förfining (stundom för resten överförfining) — hennes släkt hängde samman med de andra från bygden, bland vilka var en Ola Hanssons och Hans Larsons. Emy Ek, som nu är 34 år, gick ut folkskolan, och övergick sedan vid 16 års ålder till folkskoleseminariet i Landskrona. På egen hand läste hon under tiden så pass mycket, att hon 1908 kunde taga studentexamen som privatist. 1909 blev hon lärarinna vid

står man, vilket hart när otroligt arbete, de åtagit sig. Dessutom äro de utsatta för idelig förargelse. Där ha de nu, icke utan besvär, stoppat in artisten Olson i en liten ask med etiketten kubist. De öppna sin låda efter en tid och finna inte ett dugg i den. Olson, som tråkigt nog är levande, har varit så taktlös att han givit sig i väg ur den lilla asken. Det blir att fånga honom i vingbenet, stänga in honom i en ny ask och klistra på hr Olson etiketten: Nyklassicism. Året därpå tittar Den Bedömande Herrn efter Olson i den nyklassiska asken. I helsike, nu är Olson borta igen! Detta är tröttsamt. Egentligen borde det bara få finnas döda konstnärer.

Döda konstnärer ha också den fördelen att De Bedömande i jämförelse med dem kunna tro sig levande. (I jämförelse med riktiga, levande människor verka de som bekant något mekaniska).

Vad som dock bör styrka De Bedömande i deras så slitsamma värv är dels Det Magnifika Huset, dels medvetandet om deras nödvändighet.

Det tråkiga är att konstnärerna äro nästan ändå nödvändigare, men det sägs inte. Det är det Magnifika Husets hemlighet, the sceleton in the cupboard.

Mollie Faustman

Grevesmühlska samskolan i Stockholm, där hon nu är föreståndarinna. Man får ett svagt begrepp om hennes arbetsinsats, när man hör, att skolan (som grundats på en donation), när hon kom dit, hade 58 elever och nu har 304. Under ett högst krävande skolarbete fortsatte hon sina studier, blev 1914 fil. kand. och 1916 fil. lic.

Vi ha naturligt nog icke haft så många kvinnliga kritiker. Klara Johanson, som för resten också härstammade från en västkuststad, Halmstad, — Emy Ek är från Malmö — stod på sin tid rätt ensam. Man vågar dock förutspå, att Emy Ek, om icke ödet blir för vidrigt, skall tillkämpa sig en rangplats såsom kritiker. Vad som bland annat slår en hos Emy Ek, utom hennes poetiska samkänsla, är hennes sinne för den konstnärliga formen. Hon har ett intresse för det rent stilistiska och konstnärliga, som eljes icke är så vanligt i detta nordliga land.

Och framför allt: hon har den brinnande lägan. Och att den genom de i början nämnda föreläsningarna når ungdomen, det har väl också sin betydelse. Det är kanske i många fall för första gången som de unga där sättas i levande beröring med modern svensk vitterhet. Efter att för några år sedan ha föreläst om Strindberg, har Emy Ek det senaste året behandlat: Sigfrid Sivertz, Anders Österling, Vilhelm Ekelund, Hjalmar Söderberg, Ludvig Nordström, Martin Koch, Dan Andersson, Elin Wägner, Ode Baltén, samt slutligen i en översikt de allra nyaste.

E. TH.

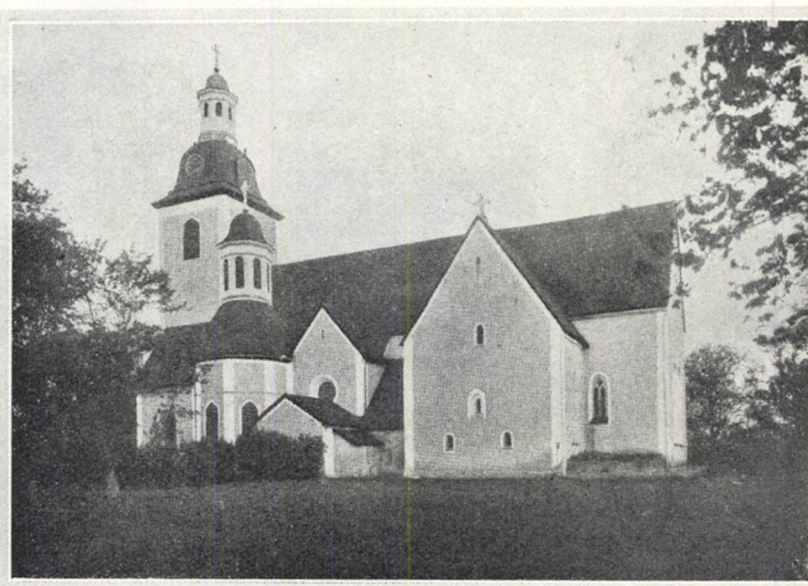
FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING BÅST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

IDUN ANORDNAR SÄLLSKAPSRESA TILL GÖTEBORGSUTSTÄLLNINGEN

T. v.: Göta kanal-ångaren för turisterna genom några av Sveriges mest leende nejder. T. h. Wreta kloster — ett av de gamla kulturminnesmärken, som turisterna ha tillfälle att besöka under Göta kanal-resan.

SOMMARENS STORA HÄNDELSE I Sverige blir Göteborgsutställningen. En exposition av sådan omfattning har aldrig förr hållits i vårt land och alla tecken tyda på att de attraktioner utställningen bjuder på äro så gedigna, på samma gång instruktiva och roande, att ett besök i Göteborg i sommar kommer att ingå i semesterplanerna för litet var.

Idun har tänkt att i någon mån underlätta dessa reseprojekt och har därför gått i författning om sällskapsresa på Göta kanal till utställningen. Sedan gammalt betraktas en resa på vår vittberömda kanalled som en av sommarens angenämaste rekreationer. Det bör därför vara en tilldragande kombination att som slutmål för denna färd ha ett besök på Göteborgsutställningen. Efter benägen överenskommelse med såväl Göteborgsutställningens kommissariat som Götakanal-bolaget ser sig alltså Idun i stånd att inbjuda dem av sina läsare och läsare som äro hågade därtill, att företaga en resa i mitten av juni till Göteborgsutställningen som då kommit riktigt i gångorna och alltså bör presen-

tera sig i det mest tilltalande skick. Dagen för avresan kan ännu inte fixeras då Götakanal-bolaget ej än fastställt sin turlista för säsongen. Därom skall underrättas fortast möjligt, ännu så länge kan tiden endast uppgivas till omkring den 15 juni. Färden anträdes med en av Götakanal-bolagets förstklassiga ångare. Antalet passagerare för hytt- och salongsplatser är rätt begränsat i det man endast kan mottaga cirka 40 personer. Det är alltså skäl att snarast möjligt anmäla sig till deltagande. Skulle tillströmningen bli avsevärt stor är det Iduns avsikt att arrangera ytterligare en resa.

Tack vare beredvilligt tillmötesgående från Götakanal-bolaget ser sig Idun i stånd att bereda deltagarna i färden förmånen av reducerade biljettpriser till cirka 50 kronor person. Resan tager en tid av tre dagar och priset för mat per dag är cirka 13 kronor varför avgiften för resan blir sammanlagt omkring 90 kronor.

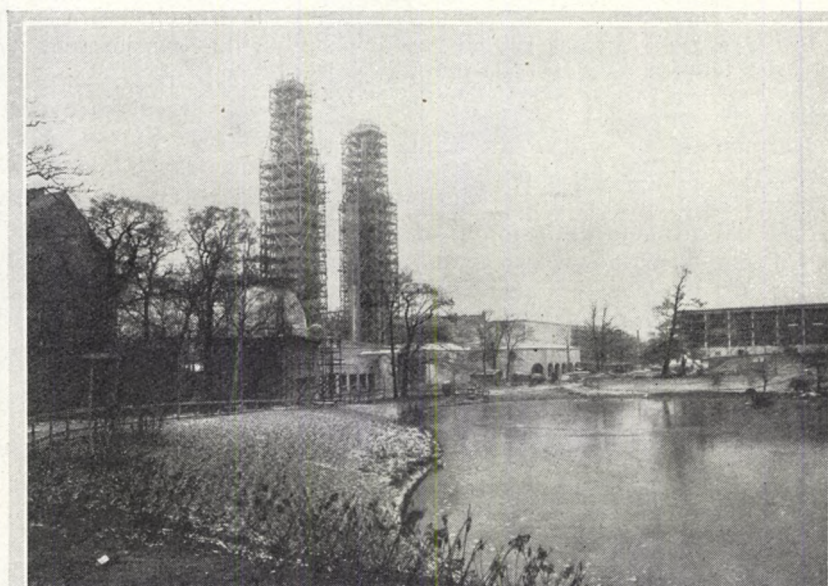
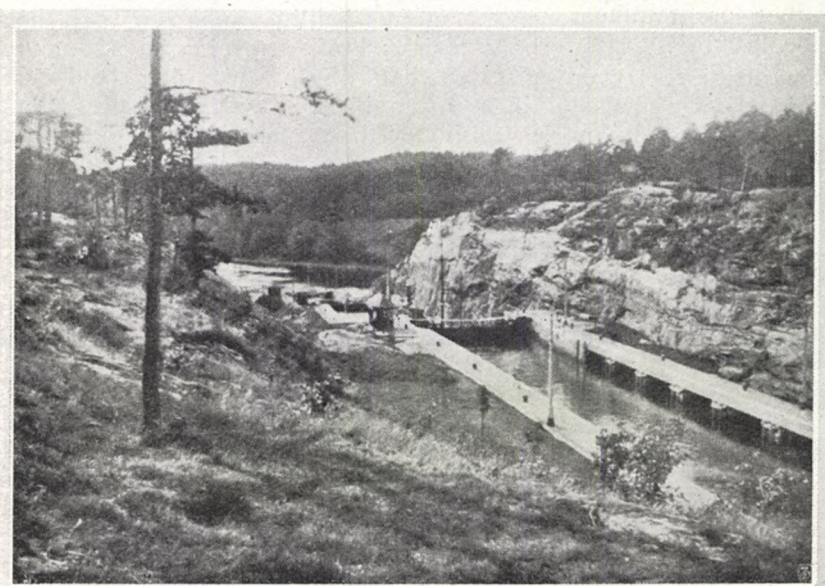
Skulle det så vara att man önskar göra återfärden med samma båtlägenhet ställer kanalbolaget i utsikt att passagerarna få övernatta ombord. Då det emellertid knappast är troligt att många göra en så pass

ytlig visit å utställningen, har Idun med utställningskommissariatets älskvärda medverkan arrangerat så att hotellplats finns till disposition för samtliga passagerare som så önska. Priset per dygn å hotellet beräknas under utställningen till 16, 18 à 20 kronor däri inbegripet maten.

Idun har vidare träffat anstalt om att sakkunnig ciceron ledsagar resenärerna genom utställningen, och utbytet av besöket på expositionsområdet blir naturligtvis ofantligt större då man har till sitt förfogande en person som ger anvisning på och beskrivning av de mest intressanta och sevärda delarna.

Efter besöket i Göteborg anträdas förmodligen olika hemvägar varför sällskapsresan kan anses avslutad i Göteborg. Skulle man ha några speciella önsknings rörande återfärden skall Idun söka i möjligaste mån stå till tjänst även därvidlag.

Dessa äro de stora huvuddragen av resan varom vidare upplysningar meddelas så fort som möjligt. Anteckning till resan kan redan nu taga sin början och sker lämpligast antingen skriftligen till Idun, Stockholm eller pr telefon Riks 86 60 eller Norr 98 03.

T. v.: Från den intressanta turistleden: de nyaste slussarna vid Trollhättan. T. h.: en glimt av Göteborgsutställningen just nu.

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

"FOLKETS RÖST" OM VÅR RIKSDAG

Fr. v.: Kyrkoherde Hallberg, Stockholm, professor Karl Petrén, Lund, fru Alvin, Stockholm, advokaten Elisabeth Nilsson, Malmö, kanslisekreterare Lindhult, Stockholm, grosshandlare Mankell, Göteborg.

Professor Karl Petrén, Lund, har svarat:

Ett svar från mig, som så helt ägnar mig åt sjukvården och kanske litet någon gång åt vetenskapen, skulle för visso ej skänka offentligheten något av intresse. Min vishet och insikt nå ej längre än att säga: »I riksdagen skulle jag vilja verka för att man ej beslöte om företagande av någon utredning rörande nya frågor, ej beslöte om att utsträcka statens verksamhet till nya områden, då intetdera synes motsvara den ekonomiska situationen».

Vad jag skulle önska få fram i årets riksdag?

Hur skulle man kunna säga allt, vad man önskar av en riksdag! Jag inskränker mig till ett område åt vilket jag ägnat mångårigt intresse: ett tryggande av statstjänstemännens ställning.

*

Riket — ej partiet.

Kyrkoherde H. E. Hallberg säger följande om vad han skulle önska av riksdagsmännen:

Jag önskar klarare insikt hos riksdagens ledamöter därom att riket står över partiet, att handling gäller mer än ord, att verklig samkänsla med människor, de må tillhöra vilket samhällsskick som helst, är förmer än socialt prat, och att personlig självständighet är värdefullare än förmåga att avlyssna folkviljan eller vädra omlag i allmänna opinionens stämning.

Slutligen önskar jag, att riksdagen måtte sluta så snart som möjligt efter väl förrättat arbete.

*

Professor Yngve Sjöstedt vill inte vara anspråkslös i sina fordringar, men om han vore riksdagsman skulle han tydligen i all enkelhet försöka insmyga följande tendens:

Carmen säger visst: att vänta är tillåtet, att hoppas är skönt. Eftersom det tycks vara tillåtet vill jag därför vänta på att själsarbetet, åtminstone i någon mån, av riksdagen måtte sättas i jämbredd med kroppsarbetet. Och skönt vore om detta hopp mot all förmodan förverkligades.

*

En kvinna som vill ha "karlaktarlar" i riksdagen.

Fru Maja Alvin, själv ledare för stora affärsföretag, anser att det viktigaste just nu är att Sverige som helhet söker en utväg ur ekonomiska svårigheter, och utvecklar vidare:

Närmast till hands för en kvinna när det gäller politiska önskemål torde vara att framställa krav på att kvinnorna och de henne närmast liggande frågorna bli bättre företrädare än hittills.

Vi leva i ett demokratiskt samhälle, och riksdagsmännen äro bl. a. till för att frambära våra önskemål, inte sant? Men hur många av oss tycka egentligen, att våra representanter i det avseendet fylla sitt värv till belåtenhet? Idun har därför nu, när riksdagen sammanträtt till en ny séjour, till en rad män och kvinnor, som företräda de mest olika levnadsställningar och intressen, riktat den frågan: Vilken motion framför andra skulle ni väcka, om ni vore riksdagsman? Eller med andra ord: vad skulle ni helst önska av vår riksdag just nu?

Häremot vill jag för närvarande på det allra kraftigaste reagera. De tider vi nu uppleva äro alltför allvarliga såväl ekonomiskt som politiskt både inom och utom landet.

Det kräves nu män — riktiga karlaktarlar av gamla stammen. Det kommer att behövas de allra bästa männen, de mest arbetsdugliga, skarpt intelligenta och geniala. Män som först och sist icke ens veta vad rädsla vill säga, män som verkligen utträttat goda ting i det ekonomiska och praktiska livet.

Det får icke vara nog att kunna prata på valmöten. Det får icke vara nog att på dessa möten lägga båda händerna på bibeln och svära trohet mot programmen, vilka kanske rent av icke lästs.

Det duger ej i längden att strebertyper och pratmakare utgöra majoriteten i riksdagen. Förr i världen sutto de bästa männen från landets olika delar i stor riksdag. Så gott som alla voro var och en i sin stad allmänt erkända män. Då var det en stor heder att bli riksdagsman. — Är nu detta fortfarande fallet? Nej och åter nej. Det finnes faktiskt numera icke så få personer här i landet, vilka anse politiken vara något som en första klassens man icke vill taga befattning med. Så långt har det gått.

Man vill icke ställa sig i raden med den nuvarande uppställningen av riksdagskandidater.

Det finns så många pratmakare, hyggliga men obetydliga personer bland dem och det kan aldrig nog kraftigt betonas vilken fara det är att vår högsta lagstaddande myndighet skall sjunka i anseende.

Vad jag därför såsom kvinna i första rummet skulle vilja arbeta för och härmed enträget vill uppmana alla kvinnor att hjälpa till med är att vi åter må få in i riksdagen först och främst — våra bästa, intelligentaste, mest dugliga och modiga män.

*

"En advokat för "frid på jorden".

Malmö enda kvinnliga advokat, Elisabeth Nilsson, svarar:

Jag skulle vilja arbeta för »Frid på jorden och människorna en god vilja», ty även om det skulle rendera mig och mina kamrater mindre arbete, skulle livet även för oss bli ljusare.

För mitt speciella vidkommande skulle jag önska, att denna frid måtte få mera utbredning bland de f. d. makar, vars idyll i äktenskapet söndertrasslats.

*

Kyrkoherde Holm skulle motionera — rörande statskyrkans avskaffande.

Kyrkoherde Albin Holm, en långt utom Göteborgs gränser känd prästman, har lämnat följande svar på vår fråga:

Jag anser att präster ej böra bli riksdagsmän. Politiken sätter jag mycket högt — politiken, både den nationella och den internationella, är en av mänsklighetens allra högsta livsformer, och jag känner få ting så önskvärda som att vi må få kristligt upplysta och kristligt övertygade politici. Men prästen har särskilt i vår tid en så utomordentligt finkänslig och hela hans fysiska kraft i anspråk tagande uppgift, att han absolut ej orkar med politiken såsom biuppgift. Jag känner ytterst få aktivt politiska präster, som ej förlorat i inre värde. Politiken har sugit upp deras hjärteblod, politiken har förstört eller förvanskat deras finaste religiösa liv och instinkter. Men om jag skulle göra ett abstrakt tankeexperiment och alltså söka sätta mig in i den omöjliga situationen att jag bleve riksdagsman, så skulle jag vilja motionera om en svenska folkets omröstning, huruvida statskyrkan bör bibehållas eller avskaffas. Jag skulle göra det i min oförytterliga egenskap av en varm vän till statskyrkan. Jag anser nämligen att statskyrkans avskaffande ur flera vitala synpunkter skulle vara en av de största olyckor som skulle kunna inträffa, men jag anser att det skulle vara till kyrkans egen favör att öppet och klart för svenska folket få framlägga frågan: Vill du bibe-

KJOL BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB + GÖTEBORG

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

hålla mig, eller vill du icke? Och jag anser att initiativet i denna fråga bör utgå från kyrkan själv. Att en dylik folkomröstning förr eller senare kommer till stånd, torde vara ett allmänt erkänt faktum, men om kyrkan själv gjorde förslaget, så skulle därmed både kyrkan själv och folket vinna. Ett sådant förslag skulle driva fram det bästa och det hållfastaste i kyrkans religiositet och moral, och det skulle ställa svenska folket inför höga andliga värden, att svenska folket frivilligt måtte få uttala sig huruvida det vill behålla dessa eller ej. Naturligtvis är detta endast min personliga uppfattning, men jag är viss om att om femtio år, när en sådan folkomröstning helt visst föreligger som ett fait accompli, man allmänt i vårt lands kyrkliga och ideella befolkningslager skall säga att intet varit mera etiskt och mera klokt än att initiativet i denna fråga utgått från kyrkan själv.

*

Statstjänstemännens självständighet får ej offras.

Kanslissekreterare *Niklas Lindhult* är en högt betrodd man inom Svenska Statstjänstemännens förening, och hans ord här nedan skola säkert ej minska det förtroende man där hyser för honom:

Jag skulle verka för att riksdagen icke måtte i ett av ekonomiskt brydsamma tider föranlett sparsamhetsnit offra en tillgång, som — en gång förlorad — icke lätt ersättes i den svenska tjänstemannakårens självständighet.

Andra kammarens talman har, beträffande besparingar inom statsförvaltningen, vid riksdagens öppnande i år uttalat, att statsmakterna trots de finansiellt bekymmersamma tiderna måste målmedvetet inrikta sina strävanden på att med minsta möjliga lidanden föra land och folk igenom krisen fram till normala förhållanden.

Jag önskar, att detta hans uttalande måtte ihågkommas, när riksdagen går till behandling av för statstjänstemännen — och därjämte även för landet — betydelsefulla frågor.

*

Häradshövding *Walter Philipson* talar som den förnuftige finansmannen:

Sparsamhet — och åter sparsamhet! Ett ord som inte nog ofta kan repeteras.

*

En kommunist, som längtar efter lagen.

Nils Strandquist, biträdande polisöverkonstapel och redaktör för Svensk Polistidning, är för den stora allmänheten mest känd som kommunist, men framträder i sitt svar endast som fosterlands- och polisvän:

Vad jag främst skulle verka för vore att göra polisväsendet till en folkets gemensamma angelägenhet, i vilket spörsmål inga parti-linjer borde uppdragas, samt utveckla och stärka detsamma i en tidsenlig riktning med sikte på dess

Överkonstapel *Strandquist*.

T. v. överstelöjtnant Grafström, Lund, t. h. grosshandlare Holmblad, Stockholm.

effektivitet och kraft att, vid påfrestningar från vilket håll som helst, kunna hävda icke blott en absolut neutralitet i de sociala och politiska konflikterna, utan även med tillräckliga resurser, energi och en framsynt ledning kunna hävda lagbunden ordning och svensk rätt i ett älskat fosterland. Men för att dessa av polismännen själva närda önskemål skola kunna förverkligas, fordras bl. a. en allmän svensk polisförfattning, där polismännens rättigheter och skyldigheter bliva uppdragna. Den frågan kommer i regeringsproposition före vid årets riksdag. Jag har endast en önskan till årets riksdag härvidlag: Giv oss, de svenska polismännen, en sådan lag att lyda.

*

Vad riksdagsvaktmästaren har på hjärtat.

En av riksdagens egna vaktmästare, hr *Jönsson*, har på rak arm klart för sig vad han skulle önska och motionera om, ifall han hade något att säga bland farbröderna, när de lämnat tamburen bakom sig och inträtt i de viktiga salarna:

Jag skulle med kraft och allvar framhålla, att det är precis lika dyrt att leva nu som det varit förut och att det därför inte är mer än rimligt att behålla de gamla dyrtidstilläggen för statstjänstemännen oförändrade. Större vyer har jag för ögonblicket inte.

*

Doktor *Martin Asplund* är pessimist:

Jag skulle verkligen inte motionera om någonting, även om jag finge, ty jag kunde ju inte vänta mig annat resultat än det vanliga, och det vill säga ingenting annat än dumheter.

*

Direktör *Gustaf Fränckel* säger:

Mitt arbete som riksdagsman skulle gå ut på att söka övertyga regeringen om nödvändigheten att bibringa arbetarna mera politiskt förnuft.

*

Överstelöjtnant *E. Grafström* i Lund är kort och kraftig i sina önskemål vis-à-vis riksdagen i år. Han vill, att den skall:

Återinföra enväldet.

*

Hem för pauvres honteux i varje län.

Grosshandlare *Gustaf Mankell*, en av Göteborgs mest kända inbyggare, som delar sitt intresse mellan sin firma och snart sagt allt organiserat välgörenhetsarbete i staden vid Göta älv, deklarerar:

Om jag finge framlägga en motion, skulle den gälla upprättandet av ålderdomshem för pauvres honteux. Hem, där äldre, oförvittliga personer, som på ett eller annat sätt kommit i ekonomiskt bryderi — det behövs ju knappt mer än att ha haft sina besparin-

gar placerade som aktier i de nu ramlade bankerna — kunna i lugn och ro tillbringa sina återstående dagar. Jag tänker mig att det skulle kunna bildas en statsfond för ändamålet. Vi ha ju redan en del utmärkta stiftelser i denna väg, men de kunna ej helt fylla sitt ändamål, då deras skyddslingar i alla fall måste vara beroende av egna penningresurser för att kunna bo på ett sådant hem. Önskemålet skulle vara alldeles kostnadsfri vistelse, på samma gång som de pauvres honteux, man på detta sätt vill hjälpa, ej skulle behöva känna sig som fattighjon. Det borde kunna upprättas åtminstone ett sådant hem i varje län.

*

En grosshandlare om filosofi och affärer.

Grosshandlare *David Holmblad*, ordf. i Stockholms manufakturhandlareförening, säger:

August Strindberg ger på ett ställe ett klokt råd i ungefär följande ord: »reformer gärna både universum och dig själv, men börja med dig själv — universum finns alltid kvar». Vore det en förmäten önskan, att av den nu samlade riksdagen se den satsen beaktad. Mindre långrandiga tal och större koncentration i själva arbetet.

Riksdagsarbetet bör inför det nuvarande ekonomiska läget flyttas från de svävande tankepekulationernas rymder på de praktiska frågornas mera reella grund. Man kan teoretisera aldrig så mycket över behövliga reformer eller olika medel att lösa ekonomiska svårigheter. Men till syvende och sist får man på allvar börja praktisera det gamla beprövade medlet — mera arbete, större sparsamhet. Tänk om man på allvar vågade förutsätta, att det svenska folkets valda ombud ej bara rådplågade om: »så ska vi ha't» och till slut fundera: »var ska vi ta't» utan i stället vände på saken. Eller med andra ord, att den stora riksekonomiens Debet-sida beaktades kraftigare innan Kredit-posterna vuxit för stora.

*

"Ett enkelrum med kokvrå" — — —

Och så till slut en "röst ur folket", tillhörande Tidningsfröken i Hamngatsbacken:

Vad jag skulle vilja motionera om? Å, en hel massa nyttiga och bra saker för mig och min nästa, naturligtvis. Mycket bostadsbyggande — så man någonsin kunde komma över ett enkelrum med kokvrå för lite mindre än gulaschhyra, låga skatter, helst inga alls förstås, av riksdagen reglerade tidningspris med åtföljande höga rabatter för mig och mycket uppseendeväckande utlandstelegram och inrikesnytt så folk måste köpa bladen. Och så herr redaktör, hur skulle det vara med såtligt stöd för bildande av en tidningsförsäljartrust i Stockholm med mig som dess direktör?

Tidningsfröken i Hamngatsbacken

BARN- OCH PERSONVÅGAR

uthyras och försäljas i vår utställningslokal

R. T. 2070

Norrmalmstorg 1, Stockholm.

S. T. Norr 4831

NYA AKTIEBOLAGET STATHMOS, NYNÄSHAMN

MÖBLER Vackra modeller. Bästa utförande.

CARLSSON & REICKE, Möbleringsaffär

Etabl. 1891

Sibyllegatan 19 - Stockholm.

Etabl. 1891

OPERAN SKALL VARA LYFTKRAN, EJ DYKARKLOCKA

KOMMENDANTEN FRIH. ROSENBLAD SOM OPERACHEF.

Carl Rosenblad.

OM JAG I ETT ytterst obevakat ögonblick hade råkat ut för olyckan att bli operachef skulle naturligtvis den första åtgärden bli att avgå på grund av arg fiendskap till den tidsenliga inkompetenskulten. Sakkunskap är visserligen ur funktion inom det politiska livets makt och intressesfär men inom konstens och kultu-

rens finns ännu värden att rädda.

Den alltså event. sakkunniga efterträdarens första uppgift torde bli att prova huruvida avvikelse skett från de riktlinjer, som måste vara bestämmande för verksamheten vid landets statsunderstödda lyriska scen. En grundprincip med vilken ej får kompromissas vid dessa riktlinjers uppdragande förblir alltid att publiksuccès ej får eftersträvas på den konstnärliga nivåns bekostnad. Avvikelser från konstens kungsväg äro emellertid farligt, kanske oemotståndligt lockande inför gapande tomhet i salong och kassa, men de straffa sig förr eller senare.

Kravet att »hålla konstens fana högt» påvilar visserligen varje konstutövare i viss mån, men det är obilligt fordra att den enskilde teaterledaren skall begå ekonomiskt självmord för att uppfostra publiken, man äger ej rätt fordra mera än att han skall hålla sig till den bättre delen av vad hans publik vill ha.

Helt annat är förhållandet med av allmänna medel understödda konstanstalter, vilka ha till uppgift att höja och förädla smaken. Till denna uppgifts fyllande måste även dessa visserligen draga försorg om att produktion och verksamhet bli begärliga, populära, men vägen till detta mål får aldrig göras framkomlig genom sänkning till en förskämd eller simpel smaksnivå. De skola vara lyftkranar, få ej urarta till dykarklockor. I dekadanstider som nu krävs det stor lyftkapacitet hos dylika smakhöjare. Nu kunna visserligen dessa ideella krav bemötas med att det är lätt att säga tulipanaros men däremot omöjligt bringa smakblomstringen över ogräs eller stinkörtsnivån i vår tid. Det är sant att smakodling är ett mödosamt och dyrbart arbete på lång sikt, men det blir de anslagsbeviljande myndigheternas sak att bedöma om det skall bedrivas eller ej. Det är ju stridande mot en offentlig konstanstalts uppgift och väsen att söka hålla den vid liv genom att låta den själv skatta åt en smakförsumpning som den är satt att motverka. Operor äro alltid kostbara att underhålla och kräva betydliga tillskott av allmänna medel. Vill staten ej underhålla en dylik konstanstalt i vårt land må den säga ifrån och överlämna Operahuset åt enskild företagsamhet eller annat offentligt ändamål. Men det är ej ett statsintresse att bereda allmänheten tillfälle att förlusta sig med modernistiska färg- och köttssensationer, revytrics och vitsar om fan och hans

Många spirituella och träffande ord sägas här nedan av Stockholms stads kommandant, friherre Carl Rosenblad, i det han besvarade Iduns fråga vad han skulle göra ifall han vore operachef. Bland annat pekar frih. Rosenblad på den stora omvandlingen av vad man förr kallade "societeten" och som utgjorde en säker stampublik å operan.

mormor m. m. folknöjen, allt med eller utan musikaccompanjemang.*

Vår operaledning kan emellertid under sin vanskliga kryssning mellan konstens och kassans Scylla och Charybdis trösta sig med att äga högt förtjänta olycksbröder i alla kolleger jorden runt. I de gamla hovteatrarnas glansfulla tid var det monarken som bjöd på den dyra förlustelsen. Folket fick visserligen i sista hand betala då som nu, men stördes ej av några siffror. Efter omvandlingen till nationalscener äro operachefer emellertid oundvikligen dömda att leva på ständig krigsfot med finansministern, kritik och publik med den naturliga påföljd, att sedan den olycksdagen varje operachef är à priori avsedd att vara en högst misstänkt figur. Ett förhållande som må tjäna som en väl behövlig dämpare av den personliga bitterheten i den aktuella striden.

Thiers ord om franska republiken att hon måste vara konservativ »ou elle ne sera pas» gälla även konstanstalter av nationalsceners art. Konservatism innebär i båda fallen ingalunda stelnande i traditionernas formväsen men utvecklingskraftigt liv i deras anda. I vår tid är den synpunkten alldeles särskilt värd observans på kulturens alla områden och ej minst på det här ifrågavarande, enär den moderna produktionen svårligen lämpar sig för en nationalscens på en gång höga och populära uppgift. Detta sagt med all reservation på grund av bristande förutsättningar att döma i saken.

En faktor som vid dryftande av problemet rörande våra nationalsceners avfolkning ej vederbörligen beaktas är den sociala omvandlingen av publiken.** I gamla tider före den demokratiska förändlingen fanns en företeelse som kallades societeten. Begreppet är svårdefinierat och dess gränser flytande men kan måhända omskrivas med umgängeslivets aristokrati inom börs-, börs-, konst- och litteraturkretsar. Denna elit finns ju ännu till, men som överklass i förskingringen, som individer, kanske kottierier men den grupperar sig ej som förr i större umgängeskretsar med inbördes förbindelser och i stor ut-

* Härmed avses ej uppförande av operetter på en operascen i princip, vilket är oantastligt, när valet faller på ett verk av Orfeus klass. Men första villkoret därvid blir naturligtvis att den levnadsglada gästen ej genom främmande påverkan deklasseras, ty då blir han komprometterande för värdfolket. Olympisk yra får ej förnedras till helvetiskt brackskoj. Den restriktionen lägger intet surmulenhetens band på livsglädjen.

** Parkettens sätt att reagera, dess simpla och orätt anbragta skratt och fnitter göra ett fruktansvärt intryck av bolsjevikomstörtning.

sträckning gemensamma sociala och kulturella intressen och plikter.

Bland dessa förpliktelser ingick besök på de kungliga teatrarna, desso voro så att säga inorganiserade i umgängeslivet. Särskilt operaföreställningar hade på den tiden en förfinad, mondän prägel som är för vår tid fullständigt främmande. Man förstår lätt att det vilade en stämning av trivsamt behag över både scen och salong, när publiken, om den ock ej bestod av idel bekanta, dock var till största delen bekant.

Nu för tiden är en premiärhabitué ett högst underligt djur. Då var hela publiken habitué, isynnerhet på Dramaten, och den underliges roll spelades av en eller annan outsider.

Dessa de kungliga scenernas stampublik finns ej mera och de kretsar som en gång skola taga arv efter den gå ännu i »societets»skolans första klasser och bli ej färdiga för mogenhetsexamen förrän i kommande generationer. Men lyxen av en bildad överklass få vi väl ändå lov att trots allt bestå oss, ty aristokratisering ingår nu en gång för alla i kulturens väsen. Ett betydelsefullt rum bland uppfostringsanstalterna för denna nydaning på gammal kulturgrund intar den lyriska nationalscenen på grund av egen art och hävd.

Till detta arbetes främjande under avvakten på den nya stampubliken kunna säkerligen åtskilliga anordningar med avseende på både anda och materia tänkas. Vad det senare beträffar skulle ett fullföljande av den ursprungliga planen att anordna riktiga loger verka högst tilldragande och kanske möjliggöra en kraftig prisskillnad mellan rad och parkett. De »nya rika» skulle säkerligen under sådana förhållanden med välbehag trona på de gångna och kommande distingerades platser. Vad åter den konstnärliga verksamheten angår undandrar den sig omdömesgillt bedömande av den som är på en gång utomstående och lekman men rykten om inre friktioner antyda att det brister något i enhetlig stil, i konstnärlig samverkan och ledning mellan de olika verksamhetsgrenarna.

Slutligen en protest mot det till form och dimensioner rent groteska rabaldret i den s. k. operastriden före och efter årsskiftet ej minst efter. Det har varit betänkligt komprometterande för takt och måttkänsla på varjehanda håll men än alltför motbjudande och vidlyftig att fördjupa sig i. I samband därmed må det emellertid tillåtas en varning mot framagerande av boskillnad mellan utstyrsel och musikoperor. Operan har ända sedan födelsen på 1600-talet smyckats med praktfull lyx och ej minst under dess klassiska tid under förra seklets första hälft. Striden har stått mellan musik och dramatik, utstyrseln har städse varit musikens tjänare, när tillävenstyrs rollerna kastas om är fara på färde.

Då krävs en Simson som slår både judar och filister för att rädda sånggudinnorna.

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och sömnlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å alla apotek och i kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

IDUNS ORIENTERINGSLÖPNING VID DJURSHOLMSSPELEN

HEDERSPRIS SKÄNKT AV IDUN TILL TÄVLINGEN.

Den kuriösa vinter vi hittills haft har medfört att tankarna på de speciella vinteridrotterna måst skrinläggas. Emellertid kan man förutse att just denna återhållsamhet kommer att medföra ett starkare intresse än vanligt för friluftsliv och idrottsliga övningar när nu äntligen snön kommit på marken. Djursholmsspele, vinterns stora idrottsliga evenemang hålla också på att förberedas just med tanke härå och den 11 februari är det meningen att den av Idun igångsatta första kvinnliga orienteringslöpningen på skidor skall gå av stapeln. Idun har som hederspris till tävlingen skänkt en vacker silvertallrik tillverkad av juvelerarfirman C. G. Hallbergs framstående ateljé. Rörande tävlingen meddelas här några detaljer.

Den av Idun skänkta silvertallriken från Hallbergs. (Storlek: 26x26 cm.)

Orienteringslöpningen å skidor för damer, äger som sagt rum i samband med Djursholmsspele söndagen den 11 februari.

Banan kommer att bli omkring 10 km.

Berömd utlandssvenska på besök i hemlandet.

Marguerite Leslie, en scenens ryktbarhet både i England och Amerika, gör julbesök hos sin gamla mamma.

Märta Hedman och hennes syster Lydia äro två svenskor, som lyckats erövra den anglosaxiska världen genom sin dramatiska konst. Den senare, som även är en framstående affärskvinna, har praktiskt visat detta genom att förvärva en förmögenhet på sina finansiella operationer. Hon är nu på besök hos sin mor i Stockholm, där Idun intervjuat den ryktbara landsmaninnan.

I EN LITEN VÄNING LÅNGT UTÅT Karlberg bor en livlig och verksam gammal fru av det äkta norrländska kärnviv-

Mrs Graham, född Lydia Hedman.

ket, som är mycket nöjd med sin tillvaro just nu. Hon har nämligen fått hem en dotter på julbesök, och det är en stor händelse för den som har sina barn långt borta i världen.

Dottern är född Hedman och döpt Lydia — det är det enda den gamla mamman bryr sig om, — men världen vet också att hon är gift Graham och under konstnärnamnet Marguerite Leslie känd som en första rangens skådespelerska både i Amerika och England.

Här hos oss är hennes syster Märta, som behållit det svenska namnet, mera känd,

men anglosaxerna ställa i konstnärligt hänseende Mrs. Leslie lika högt. Dessutom är hon bland dem bekant som en skicklig och framgångsrik affärskvinna, vilkens finansiella operationer väckt ett visst uppseende vid Wallstreet, antingen de nu gällt koppar och stål, eller bomull och kaffe.

Det är på koppars Mrs. Leslie, eller kanske hon som affärskvinna hellre bör kallas Graham, förtjänat den förmögenhet vars kloka förvaltning skaffat henne anseende t. o. m. bland Amerikas finanskungar. Hon har också skrivit uppsatser i ekonomiska frågor, och i amerikanska tidningar sökt giva framförallt sina kolleger goda råd och anvisningar i allt som rör finans.

— Jag har alltid haft ett visst sinne för affärer — det är ett Hedmanskt drag, som jag delar med min bror professorn i Toronto och konsuln i Reval, — berättar Mrs. Graham — och det har löpt jämsides med skådespelartalangen, ända sedan vi som barn hade vår första teaterföreställning i vedboden hemma i Östersund. Min idealistiska syster Märta, som excellerade på

och tävlingen är öppen för damer från hela Sverige.

Som arrangör står Idrottsföreningen Kamraterna, Djursholm, med kapten Ernst Klander som ledare.

Priser komma att utdelas i förhållande till deltagareantalet och utgöras av dels hederspris, dels Djursholmsspelels plaketter.

Deltagare från landsorten kunna eventuellt påräkna fri inkvartering i Djursholm, men, därest sådan önskas, måste anmälan vara insänd före den 1 febr. under nedan nämnd adress.

Anmälningstiden utgår måndagen den 5 febr. och skall vara ställd till: Idrottsföreningen Kamraterna, Djursholm.

Rörande startplats och närmare tid meddelas senare. Ett torde dock redan nu böra sägas: börja studera karta och kompass och tag fram skidor vid första tillfälle! Tävlingsledningen tror fortfarande — trots allt — att vi skola få en utmärkt idrottsvinter.

Mrs Graham (t. h.) på besök hos sin mor, fru Hedman (t. v.) (Pressfoto.)

slak lina, ville visa sina konster gratis, men jag, som insvept i mitt lakan var lady Macbeth, gjorde föreställningen till affär genom att sälja knäck till publiken.

Mrs. Graham var bara fjorton år när hon lämnade hemmet och for till Amerika för att själv tjäna sitt bröd — men det var i London hennes dramatiska debut ägde rum. Sir Charles Wyndham, den bekante teaterägaren, sökte en ingenue till en uppsluppen fars, och Mrs. Graham som då var bara sjutton år, antogs utan föregående prövning — för sitt ansiktes skull.

— Jag hade ingen scenvana, och intet spår till personlig humor — men jag apade efter den skicklige instruktören, och gjorde märkvärdigt nog succès. Publiken tjöt av skratt, och jag grät, för att man skratade åt mig!

— Så här bra kommer ni inte att spela fars — när ni lärt er spela teater — sade Sir Charles — och det fick han rätt i.

— Det var min enda fars, sedan dess har jag mest spelat allvarliga saker — bl.

(Forts. sid. 65.)

ETT NYTT GRIEG-ALBUM

Innehåller icke mindre än 22 av Griegs Pianostycken och 21 av hans sånger. Väl redigerat. Smakfullt utstyrt. Häftat kr. 5:—, inbundet kr. 8:—.

Begär gratis-prospekt med innehållsförteckning. Snabb expedition till landsorten.

NORDISKA MUSIKFÖRLAGET, Stockholm, Regeringsgatan 35 - Göteborg, S. Hamngatan 45 - Malmö, Gustaf Adolfs Torg 43

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

MINA DAMER! JAG SER, ATT VI denna gång, via Iduns tjänstvilliga spalter, fått en mängd nya medlemmar, som med iver börjat diskutera de frågor, vi väckte till liv vid förra sammankomsten. Denna klubb skiljer sig emellertid från vanliga diskussionsklubbar också i det avseendet, att här inte tuggas om samma saker. Innan vi övergå till svaren, därför ett par nya frågor att fundera på till nästa gång.

Kvinnor och pengar: bör hustrun känna mannens ekonomi, och hur långt bör hon gå i råd och hjälp?

Låt oss till en början tala om det kanske viktigaste i livet. Vad skall det vara? fråga ni: kärlek, hem, äktenskap? Nej, men vad som mycket nära hänger samman därmed: ekonomin.

Den nya äktenskapslagen stadgar ju, som vi alla veta, att mannen skall hålla hustrun à jour med sina ekonomiska förhållanden. Många tyckte nog, att detta lagens stadgande var en opassande eftergift åt den moderna kvinnoemancipationen. Men i stället är det väl så, att lagen, samtidigt med att den gör hustrun till en fri samhällsmedlem, återinsätter henne i en gammal rättighet: husfruns. Husfrun förvaltade sitt hem, och hennes verksamhet var på sitt sätt icke mindre betydelsefull för hemmets underhåll än mannens. Men för att kunna rätt förvalta, måste man känna till vilka medel man har att röra sig med.

Jag minns en händelse, som visar vad mannens förtegenhet i ekonomiska saker kan leda till. Frun gav ut rätt mycket pengar i tro att mannen hade en god ekonomisk ställning. Så dog mannen hastigt, och efter honom uppenbarade sig ruinen. Änkan höll på att bli nervsjuk. Kanske till någon del av grämselse över att ej, medan ännu tid var, ha ordnat det bättre för familjen.

Sådana förr i världen inte ovanliga händelser skola icke förekomma mer, om man följer lagens anda. Den moderna lagen går till och med så långt, att den icke tillåter mannen att t. ex. sälja en fastighet, utan att äga hustruns skriftliga intyg på att affären sker med hennes samtycke.

Men naturligtvis, lagen är ett och den

praktiska tillämpningen i livet ett annat. Det kan ofta bli ett mycket svårlost problem, detta: i vilken grad och på vilket sätt hustrun skall intressera sig för och deltaga i mannens ekonomiska angelägenheter. Många män äro — helt naturligt för resten — inte böjda för att tala med hustrun om sin ekonomi. Bör hon då fråga eller inte? Det säger sig för resten själv, att hustrun absolut bör noggrant bokföra alla sina egna utgifter, också de rent personliga, och om mannen så vill, visa boken för honom — det är första början till ett ömsesidigt förtroende rörande ekonomin.

En läsarinna — som vi alltså härmed hälsa som medlem i "Damernas diskussionsklubb", skriver till oss:

Jag vet, att min man i stor utsträckning skrivit på borgensförbindelser för sina vänner. Och jag vet också att han i åtminstone några fall förlorat stora summor. Men han låter inte varna sig av detta. Jag har försökt att tala med honom om detta, men han tycker inte om att jag lägger mig i det, säger han. Över huvud taget är jag mycket rädd för hans ofta alldeles onödiga utgifter. Bör jag fortsätta att envisas med honom i ekonomiska frågor, eller är det kanske bättre att inte trötta ut honom?

Här höjes plötsligt en sorgsen stämma ur — ja ur de djupa leden i klubben. Den säger:

Ekonomi och äktenskap är enligt min erfarenhet en den pinsammaste sammanställning.

Från samlivet med min man minns jag en lång, lång kedja av ekonomiska förödmjukelser. Vi bodde på landet, ett par mil från staden. Jag var det oftast, som fick cykla i den långa vägen till staden och ordna växelomsättningarna på bankerna. Jag var det ofta, som fick söka upp hans för mig i många fall högst osympatiska vänner och be dem gå i borgen — det gjorde ju bättre verkan när jag kom. Jag förstod aldrig, fick aldrig veta, vad pengarna gingo till. När jag själv varit inne i staden och gjorde uppköp till hushållet, fick jag redogöra för vartenda öre, och fattades där en krona — ja, då slutade det oftast med tårar för mig.

Till slut kom konkursen. Nu har jag ett litet pensionat i en stad. Jag sliter förfärligt, men jag slipper förödmjukelserna och oron. Jag skulle inte ha brytt mig om förödmjukelserna, om de bara tjänat något till. Om jag bara hade fått veta vad pengarna gingo till!

Det var ju en ledsam bekännelse, inte sant? Och den hade ej kunnat komma fram annat än i en diskussionsklubb som denna, där rösterna höras, men ej namnen förrådas.

Men vad säga ni nu, mina damer, efter dessa små bilder från förr och nu, i frågan: *Bör hustrun känna mannens ekonomi? Hur långt skall hennes hjälp och råd sträcka sig?* Inlägg adresseras, som förut, till Damernas

diskussionsklubb, Iduns Redaktion, Stockholm.

Politiken och de "fria" människorna.

Låt oss så övergå till att med Albert Engström tala om politiken. Ja, just med Albert Engström. I sitt minnestal i Svenska Akademien över Oscar Montelius yttrade han bl. a. om denne, att han var "en fri man, vars ledstjärna lyser högt över lagar, formulerade av människor, och fjärran från den form av begränsning, som kallas politik". Vi ha försökt få våra riksdagskvinnor, som ju äro så sympatiskt fria från trånghet i sinnet, att uttala sig om huruvida de vilja kalla politiken en form av begränsning — kanske något för den icke fullt fria människan. Men med den blygsamhet, som utmärker dem, ville de icke just nu framträda i en så ömtålig sak. Låt så vara, att de läto framskynta, att det vore bra ledsamt, om man i ett demokratiskt samhälle, såsom detta ju skall vara, skulle se ner på politiken. Och en av dem erinrade också om att Montelius ju på många sätt visat sitt stora intresse för kvinnornas frigörelse till socialt och politiskt medborgarskap.

Vad säga ni själva, mina damer, nu när riksdagen börjat? Är politiken en form av begränsning, som en verkligt fri människa bör undvika, eller icke?

"Hur tidigt bör man tala med barnen om religionen?"

Låt oss så också ägna några minuter åt denna fråga, som vi började dryfta vid förra sammankomsten. Här en röst:

Det talas i våra dagar så mycket om att skolan skall handskas hänsynsfullt med de religiösa begrepp, som barnen fått i hemmet. Ha mödrarna ej alls talat med sina barn om religiösa ämnen innebär detta, att de små komma till skolan utan någon som helst religiös kunskap. Att införa de små i religionen skulle då helt bli lärarinnans uppgift.

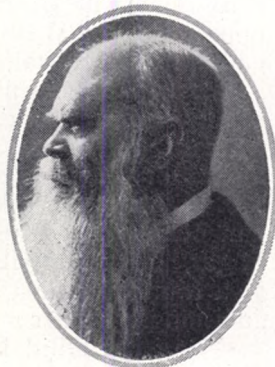
Undertecknad, som just är en av dessa, som fått till uppgift att vägleda de små under de första skolåren, säger dock: vore jag mor, aldrig skulle jag kunna uraktlåta att söka sätta mitt barn i kontakt med en högre makt.

Mitt arbete bland barnen har även lärt mig att ej vara rädd för, att barnen ej förstå de religiösa begrepp och lärdomar man giver dem, att det skulle ligga utanför deras horisont. Å nej, det ligger dem tvärtom mycket nära. De små äro så att säga per-

(Forts. sid. 67.)

Exkonung Konstantin, Greklands landsflyktige monark, som mer än de flesta dödliga fått erfara lyckans växlingar, har, omgiven av sin familj, avlidit i Palermo, 54 år gammal.

T. v.: Amerikanske ministern i Stockholm, Mr Ira Morris, som nu avgått från sin post för att ägna sig åt privata affärsintressen i sitt hemland. T. h.: Mr W. W. Thomas, som nämnes såsom hans efterträdare. Mr Morris har varit amerikansk minister här sedan hösten 1914.

Ovanstående unga dam, lady Rachel Cavendish, dotter till drottning Marys överhovmästarinna, utpekades av ryktet som den blivande bärarinnan av det brittiska världsrjets drottningkrona.

Vid **Kraftnedsättning efter sjukdom** är järnmedicinen Idozan det bäst stärkande och aptitgivande medel. Intages lätt av såväl barn som äldre. Snabb och överraskande verkan. Genom Idozans 5-dubbla järnhalt jämfört med andra dyl. prep. är detta preparat avsevärt billigare än andra järnlösningar. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek. Nedsatt pris Kr. 3 50.

IDOZAN

Skadar ej tänderna.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

FRU SIGRID DICKSON.
Gift med f. d. överståhållaren Robert Dickson, Sthlm.
70 år den 23 januari.

FRÖKEN SOFIE LINDEGRÉN.
Operasångerska, Sthlm.
60 år den 31 januari.

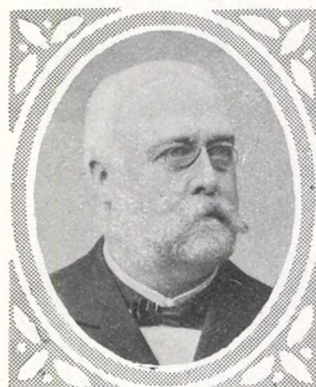
FRÖKEN ANNA MEUKOW.
Lärarinna, Visby.
55 år den 17 januari.

FRU PAULA LIZELL.
Operasångerska, Sthlm.
50 år den 25 januari.

FRÖKEN SIRI ÖHNGREN.
Seminarielektor, Umeå.
40 år den 21 januari.

K. R. R. SUNDELIUS.
F. d. Överläkare, Uddevalla.
70 år den 27 januari.

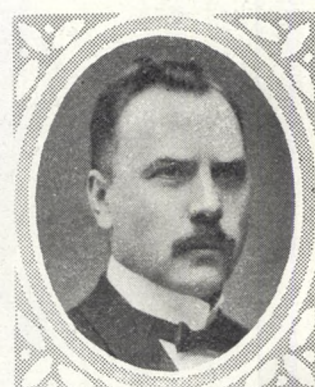
C. H. T. EK.
Prost, Strövelstorp.
70 år den 26 januari.

K. F. O. EKBOHM.
Häradsbörjding, Härnösand.
60 år den 25 januari.

S. A. HALVORSEN.
Rektor, Köping.
60 år den 20 januari.

C. J. SEHLIN.
Folkskoleinspektör, Östersund.
50 år den 29 januari.

G. G. KALLSTENIUS.
Rektor, Västerås.
50 år den 26 januari.

J. E. PETRÉN.
Justitieråd, Stockholm.
60 år den 24 januari.

ANNIE JOHNSON †.
F. Wieting. Änka efter generalkonsul Axel Johnson.
* 1856. † 11 januari 1923.

EBBA AF GEIJERSTAM. †
F. av Wirsén. Änka efter brukspatronen Carl Fredrik av Geijerstam på Ribbingsfors.
* 1842. † Jan. 1923.

BENGTÅ ESKILSSON †.
Konstväverska, Lund.
* 1842. † Jan. 1923.

EMILIA SCHAGER †.
Gift med fiskerikonsulenten Carl H. Schager, Ångelsberg.
* 1850. † Jan. 1923.

VALBORG FRÖBERG-BACKLUND †.
F. d. Skådespelerska. Änka efter läroverksadjunkten Viktor Backlund, Jönköping.
* 1849. † 6 jan. 1923.

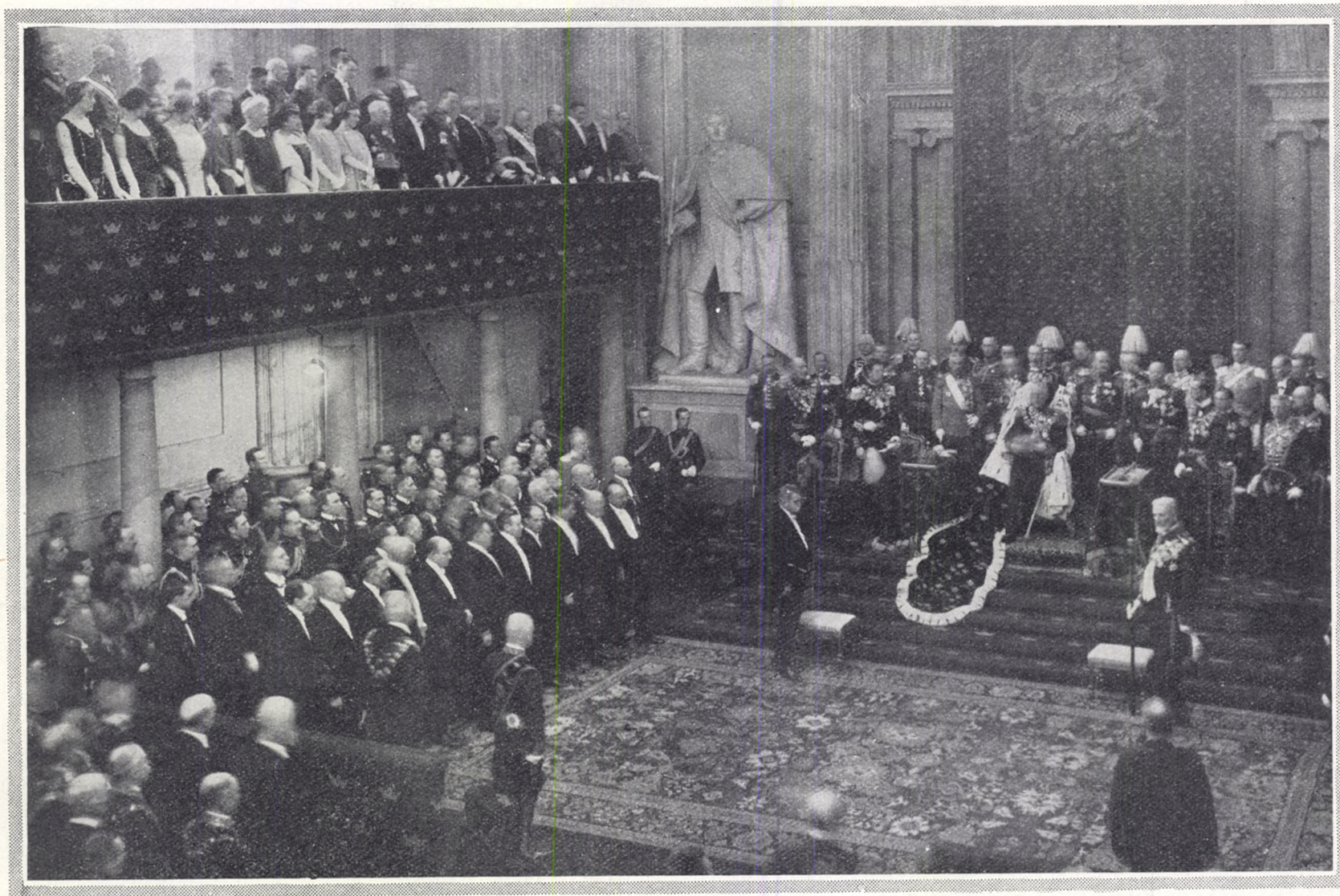
LAURA KAHN †.
Änka efter grosshandlaren Axel Kahn, Stockholm.
* 1849. † 10 jan. 1923.

CARIN MOBERG †.
Änka efter professor J. C. Moberg, Lund.
* 1863. † 3 jan. 1923.

MARIT WAHLGREN †.
F. Arnell. Gift med docent E. G. Wahlgren, Uppsala.
* 1890. † 6 jan. 1923.

Från riksdagens högtidliga öppnande i rikssalen: konungen håller trontalet. Bakom konungen fr. v.: prins Carl, kronprins Gustaf Adolf, prins Wilhelm och prins Eugen. Stående nedanför konungens plats: t. v. statsminister Branting, t. h. riksmarskalken Printzsköld. T. v. i främsta ledet regeringens medlemmar. Närmast t. h. om dem med ryggen åt fotografen, första kammarens talman greve Hugo Hamilton. Längst t. h. med ryggen åt fotografen andra kammarens talman hr Victor Larsson. Bakom de båda herrarna resp. kamrars ledamöter. På läktaren diplomatiska kårens medlemmar.

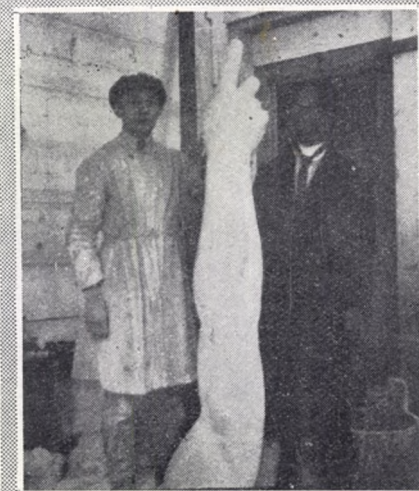
(Foto Ellquist).

Skulptören Anders Jönsson har, oberoende av tävlingen om fredsmonument, över en självständig idé byggt här t. v. återgivna skiss till ett ståtligt skulpturverk. Det framställer den fredsvänliga arbetardemokratien under bilden av en tjur, som på sina horn spetsat en rasande tiger. Reliefen på sockeln skall föreställa fredens genius vägledande mänskligheten.

Den unge konstnären Nils Gellerstedt, som erövrat första priset i tävlan om ett arbetarnas eget fredsmonument, har i dagarna i Nürnberg efter två års arbete fullbordat sin jättestaty i en fackelbärande ynglings gestalt. Här originalmodellens huvudparti.

Detalj (arm) av Gellerstedts monument, som visar dess kolossala storlek.

FRUAR PÅ FORSKNINGSPRESA

Medan fru Hullén bytte papper på insamlade växter, passade hennes man på att ta detta vackra fotografi av henne, där man också ser ett stycke av Syd-Kamtschatkas natur med Apala-vulkanen i bakgrunden.

På kortare färder slog expeditionen upp sådana här natlläger. (Foto Hullén).

»Fader Nikolai», till börden svensk-finne, i kyrkan i Petropavlovsk. (Foto Hullén)

Det får anses som en mycket god »knäpp» av fotografen, hr Bergman, när han lyckades fånga denne korjak med trolltrumma.

Fru Bergman (t. v.) och fru Hullén (t. h.) efter ankomsten till Stockholm. Foto för Idun av Almberg & Preinitz.

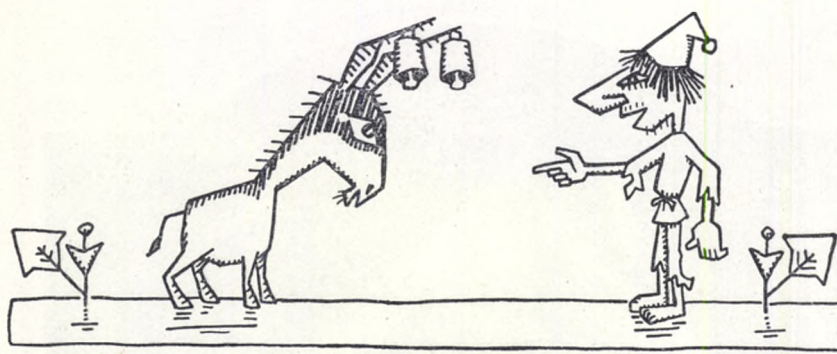

Expeditionen delade på sig, och paret Bergman for till lamuterna och korjakerna. Här en bild från färden.

VAD ANSER NI OM KVINNAN som forskningsresande? Den frågan ha vi ställt till två verkligt kompetenta bedömare fruarna Elsie Hulténs och Dag-

ny Bergmans män, som under nära tre år i Kamtschatka haft tillfälle att bilda sig en allsidig mening. Och svaret kan sammanfattas ungefär så här:

(Forts. sid. 65.)

ÅSNAN SOM VILLE BÄRA KÄJSARENS GULLSADEL
SAGA MED BILDER AV FABRO MANUEL

1. På sin vandring till kejsarens slott mötte åsnan en man. Vem är du och varåt går din väg? frågade mannen. Jag är åsnan, som vill bära kejsarens gullsadels, min väg går till kejsarens slott, svarade åsnan. Alldeles till pass! utropade mannen. Jag är kejsarens hovstallmästare, just nu fattas mig en åsna. Här skall du få höra:

2. Kejsaren hade en ridhäst, som var den vackraste ridhäst i hela riket. Men en dag sade kejsaren: En ridhäst kan nog vara vacker, men vackrare är en åsna. Därför önskar jag mig en åsna, käre hovstallmästare.

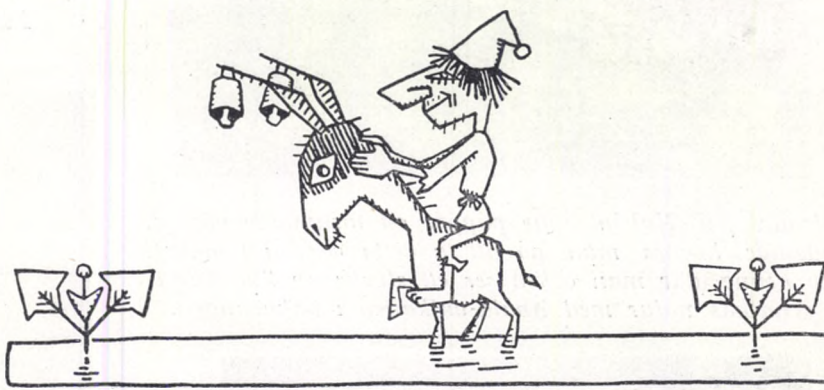
3. Då hästen hörde detta, blev han ond och bet kejsaren i högra tummen, så det nästan blödde. Och då blev kejsaren så sjuk, att kejsaren varken kunde regera eller äta chokladpraliner. Och i landet blev stor sorg.

4. Men då tog jag den största piskan, som fanns i riket, och piskade hästen med. Först fick hästen smäll. Sedan fick han mera smäll. Och efter detta fick han ännu mera smäll. Och hästen grät, så ont gjorde det.

5. Därefter spände jag hästen för en kärra, som var lastad med en stor, stor sten, vilken han fick streta med varje dag. Smäll fick han för varje dag, men mat fick han endast varannan dag.

6. — Ja, inte får man bita kejsaren i tummen — tänkte åsnan. Men mannen sade: Nu har du hört i vad ärende jag är ute i kejsarens rike. Vill du följa mig till kejsarens slott, så skall jag nog tala för dig, så att du får bära gullsadeln? Men vägen till kejsarens slott är just åt det håll du kommer ifrån. Och gärna vill jag rida på din rygg? Mer än gärna har du lov till det, svarade åsnan. Och mannen satte sig upp på åsnans rygg och red. I nästa nummer få ni höra vad som sedan hände.

Ett kungapar för 3300 år sedan.

Detta är en bild av en gammal egyptisk kung, som hette Amenhetep IV, och hans drottning. De levde 1400 år före Kristus, alltså för 3,300 år sedan. För icke så länge sedan har man funnit denna avbildning av dem. De äro ju inte klädda precis som våra kungar och drottningar i verkligheten eller sagan, men ta sig inte heller så illa ut, eller hur?

Lekar och lustigheter.

FRUNS PENGAR.

Deltagarna i leken sätta sig i en ring. Inne i ringen står den som skall gå från den ena till den andra och söka få honom att använda följande ord som det är förbjudet att säga: Ja, nej, svart, vitt, icke.

Deltagarna tänkas vara köksor, som ha varit på torget och gjort inköp för fruns pengar. Man kan t. ex. börja så här:

Frun: Vad har du köpt för mina pengar?

Köksan: Grönsaker, kött och fisk.

Frun: Är köttet gott?

Köksan: Det tror jag nog.

Frun: Men fisken är skämd?

Köksan: Det kan jag aldrig tro!

Frun: Jo, det känns på lukten.

Köksan: Det är visst löken som luktar så starkt.

Frun: Köpte du också socker till risgrynskakan?

Köksan: Här är sockret.

Frun: Vad har det för färg?

Köksan: Den färg det brukar ha.

Och så fortsätter det. Kan man ej locka köksan att svara ett av de förbjudna orden, går man efter en liten stund till den nästa, och så fortsätter man, tills man får ett ja eller nej, ett svart eller vitt eller ett icke; då skall den som försade sig "gå". Ju hastigare man frågar, desto lättare lockar man folk i fällan.

(Vidare "Lekar och lustigheter" se sid. 64.)

Snip, Snap och Snorums resa till Surreburrstaden.

"Men så kom plötsligt en vacker fé fram till de stackars förskräckta pojkarerna."

SURREBURRSTADEN LIGGER LÅNGT, långt borta. Saker och ting äro ibland förfärligt

Äkta Spets- & Sidendépôt

Obs! STUREGATAN 6 Obs!

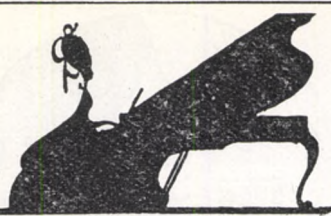
Tel. 77436

2 tr. HISS

Norr 19700

Till Handarbeten och Utstyrlar:
LINNE, BATIST, SPETSAR, MOTIV, GARN, MODELLER.
Uppritningar utföras omsorgsfullt.

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 59
Göteborg Malmö

SALTSJÖQVARN

KEJSARKRONAN

Det bästa vetemjålet!

Mot **Kikhosta**

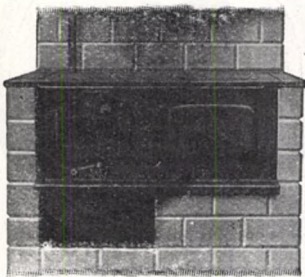
astma, bronchit. är Bromotussin genom särskilt verksamma, antiseptiska ämnen bästa, sedan länge beprövat, genast verkande medel. Rådfråga Eder läkare. Erhålls - endast i orig. fl. å 3:95 kr. å apoteken, i annat fall portofritt från Apotekets i Häsleholm Kem. Farm. Laborator.

Begär alltid

**Kobbs
Thé**

Värmeledningsspisen
"ELLO"

Högsta utmärkelse.
Silvermedalj i Linköping.

Oöverträffad för kokning och gräddning. Högsta effekt med minsta bränsleåtgång. Eldstaden reglerbar under pågående eldning genom höj- och sänkbart rost.

Ello-spisen är icke kvantitativt men kvalitativt ledande inom branschen o. har vunnit sin spridning genom belåtna husmödrar.

**DUBERGS SÖNER,
ÖREBRO.**

Filtar beställas eller köpas billigast fr. oss. Begär vår illustr. priskur. Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär, Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm.

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FÖRORDAS AV LÄKARE.
vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet.
SÄLLS ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

konstiga där och alldeles upp- och nedvända. Det var en gång tre små stygga pojkar. De hette Snipp, Snapp och Snorum.

En eftermiddag hade de gjort så många elaka spratt, att deras mamma alldeles förlorade tålamodet. Hon förklarade: Jag kan icke komma mig för att göra något alls — jag kan varken arbeta eller läsa — jag önskar ni allesammans voro i Surreburstaden.

Och nu kan man se hur fort ens önsksningar kunna gå i fullbordan. Alla tre pojkar Snipp, Snapp och Snorum försvunno i samma ögonblick ur hennes åsyn som tre små rökskyar. Och det verkliga skälet till detta var att när modern talade, så höll hon i handen en liten ask av sandelträ med vita inläggningar, och den var en trollask, fast hon inte visste det, ty den kom från Surreburstaden.

Under tiden sågo Snipp, Snapp och Snorum till sin stora förvåning att deras mammas kök försvann, och de stodo på en hög grön kulle med Surreburstaden stadsmur och torn alldeles framför sig. Tvåhundra jättestora poliskonstaplar togo dem i axeln och ledde fram dem till konungen, som sade: "Vad ha ni för ärende i Surreburstaden?"

Pojkarna kunde förstås inte förklara någonting. De trodde att allt var en dröm. "Är ni små snälla pojkar?" frågade kungen. Då började tårarna strömma ur Snipp och Snapps ögon, men Snorum göt inte en tår, då han sanningsenligt svarade: "Vi äro stygga pojkar, och jag antar att det är därför vi äro här."

"Det är alldeles riktigt", sade kungen helt belåtet. "Hör nu på, jag låter alltid folk här vara så stygga som helst.

Ni ha därför tillåtelse att skrika och skråla, blåsa i pipor, smälla av smällkarameller, åka rullskridsko på gatorna, dunka i portarna och sedan försvinna, reta björnarna i zoologiska trädgården, att doppa er i lera och smuts och äta så mycket söt-saker och så mycket choklad ni vilja, att vara ohövliga och ovänliga mot alla, att kasta sten dagen igenom, slå ut fönsterrutor, kasta koppar i golvet, med ett ord, göra allting som är galet. Ni komma icke att bli straffade, tvärtom skola vi le i stället för att gråla. Vi uppmuntra alltid stygga pojkar i Surreburstaden."

Första dagen i Surreburstaden var som de kallade den "maffig". De gjorde allt riktigt stygt de kunde komma ihåg, ty det är svårt att komma ihåg alla odygder på en gång. De höggo stora syltbakelser hos konditorn och han sade bara: "Det gläder mig att de smaka er." Så togo de trumman från Surreburrorkestern och slog på den till den sprack, de kastade råa ägg på diversehandlaren, de blåste i pipor och tjöto och vrålade och retade björnarna och gjorde andra saker som den snälle kungen uppmanat dem till. Till slut gjorde de det värsta de kunde hitta på: de gingo upp i slottet och lade sig med smutsiga kläder och leriga skor i kungens egen säng med den guldbroderade sänghimmeln. Och när kungen fick se det, sade han leende: "För att vara första dagen här ha ni icke klarat er så illa." Och så gick han utan ett ord och lade sig i sitt toalettrum. Dagen därpå vaknade Snipp, Snapp och Snorum pigga och krya som mörtar. Ingen människa sade: "Du får inte, eller du skall inte eller du kan få ett helgon att förlora tålamodet", och annat som de voro vana att höra. Och de fortsatte på samma

Iduns byrå och expedition,

Mästernammsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

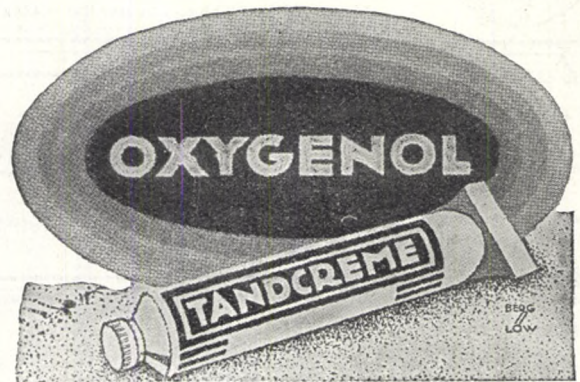
Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

Gahns
Maniol

det bästa för huden
i alla väder

MED VÄTESUPEROXID

Ont i halsen

heshet och bröstvärk förorsaka smärtor. Sloan's är det enda hjälpmedel som ger ögonblicklig lindring. För all slags värk. Ha Sloan's till hands. Tränger in i huden utan gnidning.

Fås på alla Apotek.

**SLOAN'S
Liniment**

FLORODOLO-TVÅL
För
hygienisk
Hudvård

Parfymerte FLORA GERLE

UNOL TANDCREME

är

Bakteriedödande
Angenäm
Vattenlöslig
och av *svensk*
tillverkning.

Åberopa denna tidning och begär en provtub UNOL från

UNOLFABRIKEN - MALMÖ

Telefon 4385.

Den nyföddes hud är ömtålig!

Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"A Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använts den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salva mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommor påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygats sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,
1:sta barnmorska och föreståndarinna vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, hälsosam aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: A.-B. LEO, Hälsingborg, Nederlag i Stockholm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakargatan 79.
Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.
Storkyrkobrinken 11 • Stockholm

Mot
Huvudvärk
Förkylning
Influensa
Rheumatism
är

ACETOCYL

det effektivaste medlet.

Fritt från acetocylsyrens obehagliga biverkningar hjärtbesvär m. m.

Till salu å alla apotek å kr. 2:30 pr förpackning om 40 tabletter å 1/2 gr.

FRISER-
KAMMAR
av högsta kvalité och elegans
äro stämplade
PRYDNADS-
"KROKO"

sätt den andra dagen. Det enda som förstörde deras glädje var att alla människor voro så snälla. Det var inte så roligt att göra odygd, då ingen blev förgad.

Den tredje dagen var rätt tråkig, hur underligt det kan låta. De kände sig som om de nött ut sin förmåga att skrika för årtal sen. De hade icke mer lust till odygd. Man hade verkligen aldrig sett så fromma snälla pojkar.

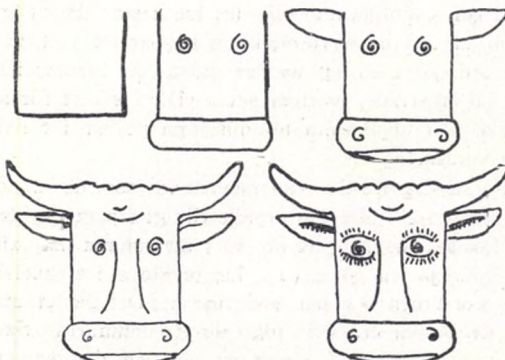
Och så gingo flera veckor. Snipp, Snapp och Snorum voro kvar i Surreburrstaden och alltjämt logo alla människor vänligt mot dem. Till sist sade pojkarna till varann: "Vi måste ge oss av från detta rysliga ställe!" Och samma kväll traskade de staccars pojkarna ut genom stadens port.

Och så gingo de, långa, långa vägar. De hade intet hem, och inga vänner och de voro mycket olyckliga och kanske var det rätt åt dem. Men så kom plötsligt en vacker fe fram till de staccars förskräckta pojkarna. Hon höll ut sina skinnande vita armar mot dem och sade: "Jag vet precis vad som hänt er, och jag har lagat så, att ni kan gå hem utan något bråk. Håll fast i mig och blunda!" De lydde genast alla tre. De hade blivit så förfärligt lydiga, förstår ni. Och så visslade féen mycket ljuvt som en fågel. Sandelträasken långt borta hörde det och lagade så att deras mamma tittade på den och sade: "O, vad jag önskar att mina pojkar voro här igen! Åh, varför önskade jag någonsin att de skulle komma till Surreburrstaden?" Och då hon kom upp i barnkammaren, fick hon se tre små huvuden i sängarna. De voro hemma igen, och så goda som guld. All deras klakhet hade blivit utsliten i Surreburrstaden.

Det enda tråkiga var, att ingen människa någonsin trodde ett ord av hela historien.

*

Den arga kon.

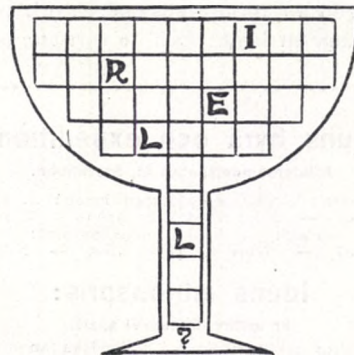
Kan ni rita den efter de här anvisningarna?

*

DOLDA NAMN.

Ett eller två namn äro dolda i varje mening.

Fick du mycket ull av fåren?
Är Britta hemma ännu?
En skickligare lindansare sågs sällan.
Sicket yrande väder ute!
Skall er rika släkting avresa i dag?
Georg retar hunden, o akta dig bara!
I vilken panna steker man fläsk?
Snö och is ven i ögonen.
Sån ilsken tjur bonden har.

VAD ÄR DET I GLASET?

Vad tror ni det här vattenglaslet egentligen innehåller? Sätt in bokstäver i alla rutorna och gör det så att de fyra översta vågräta rutraderna bilda fyra egenamn ur almanackan. Den lodräta mittraden skall tala om vad det är i glaset. De som ledning insatta bokstäverna stå i de rutor de skola stå.

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

Aug. Försters

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & MÖLLER)
Regeringsgatan 26, Stockholm

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
å 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

VÄRLDSMÄRKET
I SYMASKINER

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

LÄDER-ARBAND

Märke: "MIDGET"
(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Sydda remmar av bästa engelska kvalité.
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Engros:

SVERIGES URMAKARE A.-B.
STOCKHOLM

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

Barnens förtjusning är

JAMAICA BANANER
GODA
Ytterst lättsmälta Närande.

KRYMPER EJ YLLE

MERKURTVÅL
VIOLA
GÖTEBORG

RÄTTUT
(RÄTT KONFEKT)

Lägg ut "Rättut" enligt bruksanvisningen som finnes i varje paket och Ni blir kvitt råttorna.
Pris Kr. 1:25 pr paket.

Berner & Zetterström,
Göteborg.

Var försiktig vid val av ströpunder mot hudlöshet, revor-mar etc. hos barn. Använd endast:

VASENOL
barnpunder, ett av läkare erkänt snabbt läkande och rensande specialmedel. Vasenol rekommenderas av läkare och barnmorskor.

PALINDROM.

Mig rättfram man i flinka fingrar ser.
Ofta förgäves man om mig omvänd ber.

NAMNGATA.

Memmi Kullerskog.

Ovan angivna dam är anställd i ett ämbetsverk. Omflytta bokstäverna rätt, så får ni veta i vilket.

GATA.

En man som vägde 100 kilo kom med sina bägge söner, som vardera vägde 50 kilo till en flod som de skulle över. Tyvärr fanns det bara en båt vid stranden och den kunde blott bära hundra kilo i sänder.

Hur buro sig då dessa tre personer åt för att komma över?

Gör en båt av papper och klipp 3 dockor som föreställa fadern och de två sönerna, och försök sedan att färja dem över floden. Kom bara ihåg att båten endast kan bära 100 kilo på en gång.

Berömd utlandssvenska.

(Forts. fr. sid. 57.)

a. mot den berömda Herbert Tree och John Hare.

Under det Mrs. Graham spelade hos Charles Frohman i London tog hon sin syster Märta, som då var vid Vasateatern i Stockholm till sig, och sammanförde henne med den store »managern» som sedan blev så betydelsefull för hennes karriär.

I Amerika slog Mrs. Graham, liksom systemen, fullständigt igenom i en Bernstein-pjäs, Hemligheten, som gått också hos oss. Den gick oavbrutet under två år — tills den 900-dollarsklänning Mrs. Graham bar, föll i trasor.

År 1914 engagerades Mrs. Graham till Drury Lane i London, men samma dag repetitionerna skulle börja förklarade England krig och Mrs. Graham blev medspelare i ett större drama än det på Drury Lane.

Hon ägnade sig nämligen helt åt Röda Korsarbetet under kriget — och när det blev fred igen hade hon ingen lust, trots många anbud, att återgå till scenen.

Nu intar Mrs. Graham en ansedd ställning i det engelska sällskapslivet och delar för övrigt sin tid mellan Newyork, Stockholm och Paris. Hon har rest över Atlanten ett fyrtio-tal gånger, ty var hon än är, tillbringar hon alltid någon tid av året hos sin gamla mamma.

På frågan om inte fru Hedman är stolt över sina berömda döttrar, svarar Mrs. Graham på sin trevliga jämtiska dialekt, ett leende nej.

— Mamma tycker att det här med teatern är bara flärd och fåfänglighet, och har aldrig satt foten på en teater i hela sitt liv.

Annat vore det om vi vore sjuksköterskor eller lärarinnor!

Det lustiga är emellertid att det är från henne vi ha vår teaterbegåvning — men det vet hon lyckligtvis inte om.

Fruar på forskningsresa.

(Forts. fr. sid. 61.)

Vi ha inte ord nog för hennes själv-uppoffring; hennes uthållighet i svåra strapatser har varit beundransvärd och för forskningen kan hon hos naturfolken vara till stor nytta i synnerhet för samlandet av etnografica. Genom sitt mjukare, lättare väsen och genom själva faktum, att hon är kvinna, kommer hon barnen och kvinnorna närmare in på livet. Därigenom når man snabbare till den kontakt med naturfolken, som är första förutsättningen att resan skall ge något resultat.

På tre år hinner man med att genomfara ganska stora sträckor av en kontinent som Kamtschatka, även om resorna

Ömtalig hud

Genom sina för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin, är Ovicula-tvålen en balsam för ömtalig hud.

F Pauli's

OVICULA
(ägg) - tvål

sten

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: **"Extramärket Fenith"**
Växtmargarin: **"Feniths Extra Växt"**

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

KNUTSONS
Dalag. 14, Sthlm. Ottomaner oöverträffade

Ottomaner Schälslonger Soffor
Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6, Stockholm. Sö. 9851.

I slott som koja

SYSTER ELLAS SÄRSALVA
med Burrows lösning

Pris pr burk Kr. 2.50

Olyckan söker ej sina offer, den siår blint. Den kan drabba den ena såväl som den andra med större eller mindre kroppsliga skador. De förra rädes man för, de senare skall man icke förakta. Det går ej att invägga sig i säkerhet, därför ingen olycka redan inträffat, den kan stå för dörren nästa minut både i slott och i koja. Det är oförsvarligt att i hemmen i de flesta fall icke finnes medel att hålla ett sår rent eller lindra brännskador etc. Uppskjut icke en dag att förse Edert hem — det må vara stort eller litet, fattigt eller rikt — med det absolut bästa och tillförlitligaste hjälpmedel som finnes, nämligen

OÖVERTRÄFFADE!

- SYSTER ELLAS salva (Hudcrème) Kr. 2.—
SYSTER ELLAS Champonpulver.
- a) med violdoft 25 öre pkt.
 - b) med 10 proc. äggula 35 öre pkt.
 - c) med lukt- och färglös tjära . . 35 öre pkt.
- SYSTER ELLAS Barn-tvål . . . pr st. 60 öre

Syster Ellas Sarsalva.

Gyllenhammars HAVRE-MUST

ÄR DET BÄSTA SOM FINNS

PROFESSOR

Kaffetären den bästa är
Bland alla jordiska drycker,
Om ock du olyckligt blivit kär,
Den utur kovalen dig rycker —
Blott av — lägg märke till mina ord —
Gevalia-blandning den blivit gjord.

Frimärker-Utvalg

zu Mark-Preisen! F. Peter G. m. b. H.
Würzburg (Bay).

OTTOMANER

(1 och 2 bädd.) kr. 70. Chäslonger 28.
Soffor, Liggfätöljer m. m. Fraktfritt.
Begär katalog.
Ångbadskåp för hemmet kr. 30.
Danielssons Verkstad, Huddinge.

Beckers
Japanlack Rivalin
är marknadens förfästa lackfärg

För sin i ttrukenhet, elasticitet samt höga varaktiga glans är den allmänt ömtlyckt såväl av fackmän som för enklare målning i hemmen
Finnes i alla kulörer och förpackningar

AKTIEBOLAGET WILH. BECKER
STOCKHOLM

Margarin
EXTRA VÄXT

Margarin
MARGARINFABRIK, STOCKHOLM

måste göras efter hundar eller med båtar efter urskogsloderna.

Fru Dagny Bergman berättar bl. a. om en färd till polarfolken korjaker och lamuter i norra Kamtschatka, en färd med hundspann genom snö, snö, snö i veckor. Det är Jack Londons Alaskafärder minus äventyrarbanden, som söka guld, ty Kamtschatka är ett vulkaniskt land och saknar mineral. De enda främlingar, som besöka landet äro pälsuppköparna med sina varor för byteshandel med infödingarna. Vart expeditionen kom möttes den med undran: vad kunde de egentligen vilja, då de icke önskade varubyte? Färden från Petropavlosk, huvudstaden på sydvästkusten och expeditionens högkvarter, och till Nordkamtschatka varade från första veckan i december till slutet av januari. Då hade man tillryggalagt 2,700 kilometer efter hundar. Hundspannen bestå av halvtämnda raggiga bestar, som måste hållas med järnhand. Om ett sådant spann möter en renslåde, äro hundarna i stånd att kasta sig över renen, slita honom i stycken och äta upp honom på fläcken, och det står icke i förarens makt att hindra dem. Endast om renens herre för honom en lång omväg ur hundarnas bana vid första tecken till att de närma sig, kan renen räddas.

Många nätter sov expeditionen kring en lägereld i snön med himlen som tak, då inga tält medförts för att icke onödigtvis betunga hundspannet. Men här och där på vägen finnas primitiva hyddor för de resande att övernatta.

Som introduktionsbrev hos lamuterna tjänade två amatörfotos, som kandidat Bergman vid ett föregående tillfälle tagit av två lamutiska pälsjägare, som kommit ner till Petropavlosk. Deras porträtt hade skickats till dem, och det befanns, att de gjort en utomordentlig lycka, gått ur hand i hand i alla »putor» och som lamuterna aldrig från vaggan till graven tvätta sig kan det lätt tänkas till vilken oigenkännlighet ett par stackars papperslappar med tiden och mycken tunning skulle förvandlas. Sen gick det allt bättre med bekantskapen tack vare karameller åt både barn och vuxna, glaspärlor och grannlåt åt kvinnorna och tobak och Örebro-kex överlag. Kexen vann i synnerhet en oerhörd popularitet.

Hur många kalas har icke fru Bergman måst uppleva, där trakteringen bestod av svart tegelte — det ljusa kinesiska teet föräktades — och fett kokt renkött utan salt. Varje lamutfamilj bor i ett litet trångt skinntält, placerat tillsammans med flera andra inuti ett större, rymligare som kallas jurta. Mitt i jurtan brinner en eld och kring den utföras vid högtidliga tillfällen, en slags ringdans, och det finns gott om sådana, ty de tycka om att dansa.

Lamuterna äro åtminstone till namnet kristna, men deras grannar och stamfränder korjakerna äro sjama-ister. De bränna sina döda för att anden lättare skall frigöras från stoftet och tro på ett bättre liv. Någon fruktan för döden tyckas de icke hysa, tvärtom de gamla längta efter sin befrielse från livet. Såvitt fru Bergman kunde döma ha de icke krånglat till sin tillvaro med många ceremonier. Giftmålet föregås för den unge mannens del av en rad svåra prov, som brudens fader pålägger honom enligt urgammal sed. Han flyttar då över till den blivande svärfadern och övervakas noga. Består han proven, får han flickan utan vidare.

Både lamuter och korjaker äro livskraftiga, barnrika stammar, men kamtschadalerna, som fru Hultén kommit i beröring med och som bo i sydligare delar äro en utdöende ras och som ofta är fallet med de utdöende av en viss förfästa tillbakadragen.

Rybergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Jacobson & Co.

STOCKHOLM

A.-B. Mölnbacka-Trysils pappersbruks nederlag

PAPP, PAPPER och BINDGARN

en gros

Rikstel. Sthlmstel.
1298, 203 98. N. 1162, N. 2110.

NISSENS
äkta
Bröst-karameller
mot
hosta o. heshet

Damkläden

i en mångfald moderna kulörer. Utmärkta kvaliteter.

Minutförsäljning. - Partipris.

NORRKÖPINGS STUVLAGER,
Barnhusgatan 4, 1 tr. ö. g., Stockholm.

K. RÖED

LOTTERIKONTOR

Dronn.-gt. 8, TRONDHJEM

Hårarbeten

Alla slag utföras av Fru Karin Olsson, V:a Storbyn, Vämhus. Flåtor på lager i alla prislägen. Insänd prov. Brev besvaras mot porto

Korpulens, Fetma

borttages genom
Dr Hoffbauers lagligt skyddade
Avmagringstabletter

Oskadligt och effektivt medel utan iakttagande av diet. Inget Thyreoidin! Intet avföringsmedel. Kompl. kur kr. 20:— Utförlig broschyr gratis.

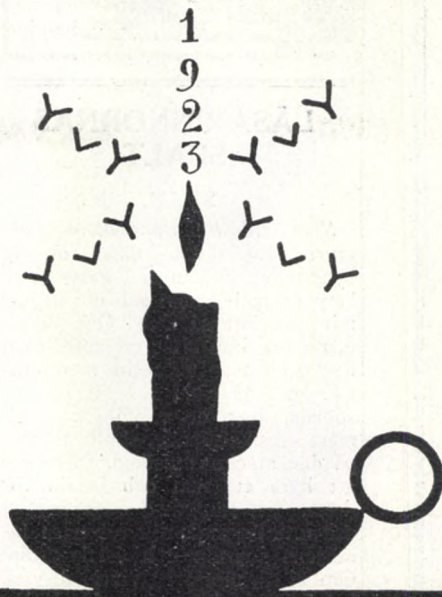
Fås i alla apotek.
Depot Stockholm: Apoteket Stor-
ken, Storgat. 30 a.
Depot Malmö: Apoteket Lejonet.

TRICOPHEROUS

är världens förfästa **Härmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3: 75.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Damfrisering och Drogaaffärer.

L Y S A N D E

framträder för Eder YVY-tvålen, så snart Ni använt den en gång. YVY-tvålen blir Eder favorit för livet, då Ni därmed bevarar skönhetsens fågning till livets höst
YVY-tvålen säljes landet runt.

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN YSTAD

het. Att vara kantschadal utan ryskt inslag anses av dem själva mycket fint, men torde vara ytterst sällsynt. De äro alla kristna och ha så mycket modern odling som det är möjligt för ett folk, som för tre generationer sedan använde stenyxor. Men deras liv är efter våra begrepp trots amerikanska kramvaror — och grammofon! ytterst tarvligt.

Fru Hultén, som utfört ett duktigt arbete som sin mans medhjälperska för hans botaniska samlingar, berättar om underbara urskogsfärder, där man måste hugga sig fram i den intrasslade undervegetationen. Då och då kommo björnarna lufsande och ställde sig på bakbenen och nosade för att ta reda på vad det var för nya djur, som kommit i deras skog. Förarna berättade om sårade björnar, som anfallit jägarna, men i ostört tillstånd äro nallarna enbart nyfikna. Det finns ingenting att frukta i en sådan urskog, inga ormar bland blommorna och inga andra farligheter. Det skulle då vara vulkanerna, som i underbart snöhöjlt majestät resa sig högt

över landskapet, men de flesta ha icke på länge varit i verksamhet och ett utbrott bådard alltid för sig.

På vinterfärderna genom snön träffade man ibland på heta källor med ända till 40 grader varmt vatten men omgivna av snö och is.

Till detta land, som på samma gång är Muspelhem och Nifelhem, eld och is, som har oberördhetens hela tjusning längta redan de nyss hemvända tillbaka.

Damernas diskussionsklubb.

(Forts. fr. sid. 58.)

sonligt bekanta med denna Gudom. De känna honom. Han har sin plats i deras hjärta, de höra Hans röst inom sig. Jag ville säga, de äga var och en sin religion, sin helgedom inom sig. Varför skulle då ej ni mödrar hjälpa dem att bygga upp densamma. Giv dem blott något material, och de bygga var och en efter sin uppfattningsförmåga, upp sitt eget tempel. Den religion, den helgedom den lille 2- å 3-åringen skapade sig är just den religion han behöver. Var också viss om, att han ej ständigt behåller samma uppfattning.

Så är det ju också för oss vuxna. Vår religiösa

helgedom har nog så ofta bytt gestalt, delar av den blivit rivna, andra nya uppbyggda.

Icke tror jag heller, att det tager bort något av den "överväldigande verkligheten" av de religiösa berättelserna, att barnen redan före skoltiden fått dessa religiösa begrepp. De glädjas endast att i skolan möta något de känna igen, och att nu gemensamt få fortsätta den väg de redan något känna till. Jag tror till och med att detta kan bidra till att knyta bandet mellan skola och hem starkare.

R. E.

En annan värderad medlem av vår klubb ber att få citera H. G. Wells, "Gud Den Osynlige konungen".

"Barn borde få förbli i sin oskuld, okunniga om världens ondska, så länge som möjligt. De borde endast få höra talas om Gud som en mäktig vän, vilken de en dag skola behöva och då bättre lära känna och förstå. Ungefär så mycket är det, som de flesta barn behöva. Religiösa talesätt, som för tidigt läggas i munnen på dem, kunna förleda till skrymteri, något som är värre än hädelse. Om barn äro föremål för kärlek och uppfostran till sanning, rätt och ömsesidig fördragsamhet bli de beredda för den Sanne Gudens, tills deras gudsbehov en gång gör sig gällande. Med ynglingåldern kommer längtan efter Gud och efter att få veta något mera om honom, och då är tiden inne för religiösa samtal och lärdomar."

SIRI OTTERSTRÖM.

BRAUNS HEMFÄRGER

i olika färgnyanser och för alla slags tyger, bibehålla sitt världsberömda anseende såsom det bästa och billigaste färgningsmedlet.

Brauns Hemfärger

överträffa alla konkurrensfabrikat såväl beträffande färgstyrka som hållbarhet, men kosta endast fjärdedelen så mycket.

Erhålls hos alla välsorterade färg-handlare.

Oatine

ANVÄND TVÅL OCH VATTEN SPARSAMT TILL ANSIKTET.

Med denna behandling bliver huden år efter år mera grov, ojämn och full av rynkor, därför att det naturliga fettlagret avlägsnas. Rengör ansiktet med OATINE-Creme, ingnidning-avtorkning och samtidigt skyddas huden samt göres mjukare och skönare.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— samt i stor burk med tredubbel innehåll å Kr. 6:— Håll till godo endast med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

Oatine
SNOW

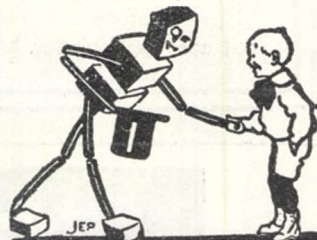
uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B. Malmö, Paris & London

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

De ungas förtjusning!

Läcker som jag är. Jag skyddar hälsan genom mina antiseptiska egenskaper, hindrande och lindrande Katarr, Hosta & Bronchitis.

REGLISSE FLORENT

är mitt namn. Begär min delikata Pâte Vanillee hos alla specerister, på alla konditorier och apotek.

Med Vikings möjänger det går som en dans på herskapets känger få finaste glans.

Viking skokräms förlämnar lädret en djup, smetfri glans, skyddar det och bevarar dess smidighet.

Färgar ej kärl eller händer

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Familjemedlem, fritt vivre. En sådan plats tror jag knappast att ni kan få. Fritt vivre betyder ju hel kost och det kostar minsann inte så litet. Och så att disponera inte blott ett rum, utan upptaga så mycket tid med musik. Jag är rädd för att människorna, även de välvilligaste och mest musikälskande, skulle tröttna på den myckna musiken. Bäst vore att hyra ett rum och betala för detta. Ett rum med egen ingång och inte liggande allt för nära familjens sovrums och vardagsrum. Om ni så, mot fritt vivre, d. v. s. hel kost pr dag gav undervisning i musik åt husets barn eller yngre medlemmar, så jämnade det kanske ut sig litet. Följ ett välment råd. Gör litet husliga sysslor vid sidan om den myckna musiken. Bädda, städa och damma själv ert rum, så sparar ni inte blott pengar, utan ni skyddar och vilår edra nerver, som förr eller senare anstränges över hövan, om ni enbart sysslar med musik. Gör er personligt god vän med frun i huset, eller de eventuellt unga damer, som finnas därstädes. Deltag i deras intressen, både passivt och aktivt. Hjälpt till litet i hemmet. Gör ett eller annat uppköp, i matväg eller sömnadsväg. Hjälpt till med råd och råd. Allt detta ger er själ vilja från den nervevande musiken. Denna älskar ni dubbelt, då den mindre anstränger er. Och den kommer att anstränga er förr eller senare om ni inte ger ert arbete ett inslag i det husliga sysslandet, som är en underbar medicin för mycket ont och som förekommer mycket nervont.

Fru Ebon.

Svar till "Lidande" i nr 47 av Idun 1922. Kära "Lidande". Som jag har lidit av samma onda som ni i flera år, sökt mycket, lidit mycket, ja övermänskligt, är det både av erfarenhet och kärlek jag vill ge eder mitt råd.

Ängest, lindrig eller ohygglig, är först och främst ett själens onda, men även kroppens. Läkarnes ordinationer kunna visst lindra för tillfället, men vem tager bort själens ängest.

Sök att ernå frid. Inre frid. Det är den enda viktiga och verkliga hjälpen. Sök den store milde läkaren, Jesus Kristus. Bliv ödmjuk som ett barn. Uppgiv allt inre motstånd.

Köp framlidne hovpredikanten Teol. Dr Fr. Hammarstens nyutkomna bok, "Kristi Rikedomar" och läs där: "Frid och Glädje". Läs allt däri. Håll eder fast intill eder själs upphov och eder Skapare, som allenast vet i vad förhållande tankar, nerver, ängest, samvete, nåd och frid stå till vart annat, Han, som själv danat de stora djupen i vår själ, och som vill fylla dem till varje tum med sin Ande och sin frid.

Vad ni kan göra för Eder del är att försöka att stilla tankarne. Var så mycket som möjligt ute i friska luften. Undvik ensamhet. Drick absolut inte kaffe morgon eller kväll. Avskilj stilla stunder på dagen för betraktelser av Livets ord. Gå tidigt till sängs och tänk glädjens och fridens tankar om Eder och nästan.

En like.

Svar till 68-årig plågad fru. Om "Plågad 68-årig Fru" vill skriva till mig, lämnar jag gärna upplysning om ett enkelt medel (som botat min mor) för såväl

KOLYNOSS

tandpasta, använd på en lämplig torr borste, gör tänderna rena och hela munnen frisk och sund.

Finnes hos alla Apotek-, välsort. Parfym-, Färghandl. & Raksalonger m. fl.

Aberopa denna tidning och begär gratisprov.

BERNHARD MARING - STOCKHOLM C.

Skånska Dagbladet

Malmö

är landsortens mest spridda tidning **Effektivaste annonsorgan** för stad och land

I förhållande till upplagens storlek **billigaste annonspriser** **Söndagsbilagan** **HEMMET**

utkommer varje vecka i 16-sid. format **Spännande följetonger - Lättläst - Intressant**

Köp i dag ett kg. margarin men se till att det är

Pellerins

Det tål jämförelse med det finaste natursmör men är billigare.

Pellerins är garantimärkt.

Krantz

Mellan Vättern och Östersjön

läses den dagliga morgontidningen Östergötlands Dagblad överallt.

Önskar Ni förbindelser med den köpstarka publiken där så annonsera i Östergötlands Dagblad. Även inom Södermanland och norra Småland har tidningen många läsare.

Huvudkontoret i Norrköping står gärna till tjänst med alla upplysningar.

Inom 5 minuter

försvinner den häftigaste huvudvärk och de mest plågsamma nervsmärtor, om 1 PERVALKAPSEL intages. Nutidens effektivaste och angenämaste medel i sitt slag, utan några skadliga biverkningar. Oumbärligt vid förkylningar, influensa, neuralgier etc. Användes å de största kliniker. — Säljes å apotek i askar å kr. 1:70.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å **APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM** Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar **TOGAL** snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Annonsera i Idun!

Bliv medlem och teckna andelar

å 10:— kr. i Föreningen Kontors- och Affärsanställdas Pensionat och Vilohem. Teckningslista finnes å denna tidnings redaktion. Tecknat belopp redovisas i tidningen. Alla upplysn. lämnas å föreningens kontor *Lodgatan 3. Tel. Br. 3527.*

Av Skånetidningarna

intager

MELLERSTA SKÅNE

ortsorganet för provinsens centralare delar, en framskjuten plats på grund av sin stora spridning. Vill man med sin annons nå den köpstarka publiken i Hörby köping, Eslövs stad och de stora stationssamhällena, Höör, Löberöd, Tallarp, Wallsjö, Sjöbo m. fl. då annonserar man i Mellersta Skåne, som är det enda verkligt effektiva annonsorganet för dessa platser med kringliggande landsbygd. Upplaga 7,000 ex. Överlägset annonsorgan. Uppmärksammat politiskt organ.

SOUTHALL'S

BINDOR OCH SPECIAL-ARTIKLAR FÖR DAMER

SOUTHALL'S DAMBINDOR, absorberande, aseptiska och mjuka som dun. Olika storlekar, i blåa paket på 1 dussin.

SOUTHALL'S KOMPRIMERADE DAMBINDOR, i fyra storlekar. Särskilt lämpliga för damer på resor.

Rekommenderas att användas tillsammans med **SOUTHALL'S justerbara (elastiska) BÄLTE**.

SOUTHALL'S SANITÄRA BYXOR,

i diverse modeller, med löstagbart foder av rent gummi äro en välgärning för damer.

Ävenså SOUTHALL'S KJOLSKYDDARE

av rent gummi.

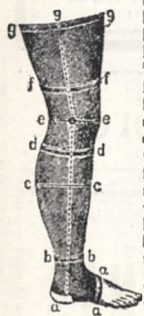
Tillverkade av

SOUTHALL BROS. & BARCLAY LTD.
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, Nordiska Kompaniet (Sjukvårdsavdelningen) Stockholm, Au Corset Gracieux, Drottninggatan 66, Stockholm, ävensom hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

ENGROS: Carl Stangenberg, Hötorget 10, Stockholm; Gustaf Hjelm & Co., Norrtullsgatan 8A, Stockholm; Sederholm & Co., Östermalmsgatan 69, Stockholm.

Gummistrumpor

och benbindor för åderbräck och svullna ben. Maggördlar. Rygggradshällare. Hälsgördeln "Minerva", ersättning för snörhvet, 14 kr. Häl-fotsinlägg 3: 50. Liggydynor. Urinbehållare för dag- och nattbruk 15 kr. OBS! Våra varor ej att förväxla med förlagade realisationslager. Alla sjukvårdsartiklar föras i lager. Illustrerad pris-kurant och måttblanketter gratis.

A.-B. Nils Adamssons Sjukvårdsaffär
Centralpalatset, Sthlm.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads- och äktenskapskillnads-mål. Boutredningar och arvskiten.

TESTAMENTEN

Advokattfirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein

Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488.

Allm. 18886.

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörsel-förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är till-erkänd guldmedalj i St Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England o. Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamlförs. för Sverige: **MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT**, Per Valjersgatan 9, Malmö l. Telefon 4975.

Västernorrlands Allehanda

— Daglig morgontidning i Härnösand —

är enligt postverkets officiella tidningsjournaler den mest spridda tidningen inom Västernorrlands län.

I ingen annan större svensk stad

än Lund råder det för Herrar Annonserer gynnsamma förhållandet, att endast en tidning utgives på platsen. Den, som annonserar i Lunds Dagblad, träffar således hela publiken i staden och kringliggande landsbygd — en fördel som gör annonseringen i

LUNDS DAGBLAD

ofantligt mycket billigare än annonseringen å andra orter, där annonserna få vidkännas annonskostnad i två eller flera tidningar på samma plats för att ernå samma effekt.

I följd av de mångfaldiga kulturintressen, som äro sammanförda i Lund, har Lunds Dagblad läsare över hela Skåne. Dess inlägg för lantmännens politik har som bekant även tillfört tidningen en jämn spridning i bygden. Lunds Dagblad är ett av landsortspressens starkaste annonsorgan.

dövhet som sus och "dån" i huvudet. Idun har min adress.

Göteborgsfru.

Jag råder eder att köpa en elektrisk hörapparat av A.-B. Akustik, Mästersamuelsgatan 71, Stockholm. Jag har provat en och jag hör med den. Jag lider av dålig hörsel och ett förfärligt sus för öronen, vilket är mycket svårt, men jag kan tyvärr ej köpa någon, jag kan ej med bästa vilja i världen få ihop så mycket som 85 kr. Men jag hoppas att frun är så lycklig, att hon kan kosta på sig detta. Jag vet inte om det botar susning, men nog kan man höra med den.

En hopplös 50-åring.

FRAGOR.

Undertecknad har lärt att binda böcker och funnit stor glädje i att kunna ordna vårt bibliotek med helt obetydlig kostnad. Genom min förbindelse med en skinnklädesfabrik har jag tillgång till lämpliga skinn i långt högre grad än vad jag själv kan utnyttja och skulle därför önska att leverera sådana för dem som äro intresserade av bokbinding, såväl enskilda som skolor, då jag har ganska stora kvantiteter till förfogande. Priserna ställa sig mycket billiga då fabriken ifråga betraktar detta skinn såsom avfall.

Vore tacksam om Idun eller någon utav dess prenumeranter ville råda mig i denna sak.

Fru Margit.

Beder härmed få följande fråga snarast möjligt insatt i eder ärade tidning: Jag har i ett par års tid haft huvudvärk samt en nästan ständig smärta och sveda i ögonen, som förvärras vid minsta ansträngning. Då jag har ganska dåliga nerver är det troligt, att det är nervsvaghet som slagit sig på ögonen. Har sökt flera nervspecialister men utan resultat och för två år sedan röntgenfotograferat huvudet. Om någon ville bistå mig med ett råd kunde ingen vara mera tacksam än

Förtvivlad 19-åring.

1) Var kan man i Frankrike få köpa pappersmönster till modeller i journalerna Chic Parisienne och La parisienne? 2) Och var få i Frankrike köpa journalerna? 3) Var god anvisa litteratur, av vilken lärarinna som under några år varit borta från undervisning kan få kännedom om moderna undervisningsmetoder i kristendom, svenska, hemortslära och biologi på folkskolestadiet. 4) Adress på hemslojdsaffär i Finland.

Frågande.

Finns någon av Iduns många välvilliga läsare, som vill och kan giva mig anvisning på lämplig ort, där lönnande affärsverksamhet kan börjas. Åtager mig gärna förestå affär, pensionat, större skolhus-håll e. d. Oändligt tacksam för råd är

Redbar 40-åring.

Medelålders fru, fullständig hemma i tyska språket, önskar kvinnligt resällskap till Karlsbad. Svar till Österrikiska.

Iduns förmedlingsbyrå

lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomst-möjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmelednings-system, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i tim.

Yardley's Old English Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden fullständigt och bibehåller hyn ungdomligt fraiche. Luxiöst parfymrad med doften av den äkta Lavendel'omman är det den förnämsta av alla kvalitetsvälar.

Pris pr karton om 3 tvålar - Kr. 4:50.

Saljes i alla förstklassiga och väl sorterade affärer inom branschen.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON, W.1

— Hör nu på vad jag säger: det bästa ska de vara---herreje va han är döv i dag ---det bästa till smörgås --- Det bästa säger jag!!

— Jaså Mustads! Varför sa' inte lilla fröken det mesamma!

VÅRT LAND OCH FOLK

BONDERÖRELSENS CENTRALORGAN

Utom att Ni får valuta för Edra penningar stöder Ni också bonderörelsen genom att prenumerera på tidningen, ty en stark press är nödvändigt för rörelsens framgång.

Prenumerera genast! - Intressera Edra vänner!

Vid toaletten använd den äkta

CRÈME SIMON

Den allra bästa för hudens vård och skönhet.

PUDER och TVÅL

J. SIMON & Co. - PARIS

Gurkmjolk.

Franskt originalrecept.
Bästa medel för erhållande av mjuk, klar och ungdomlig hy. Pris kr. 4: 50 pr flaska.

Äkta Citroncrème.

Gör huden fraiche, mjuk och elastisk. Särskilt att rekommendera för torr och spröd hud. Pris kr. 4: — pr burk.

Medicinskt Hårvatten.

Hindrar hårfall. Stimulerar hårrötterna samt har förmågan att fullständigt desinificera hårbotten, varför det vid fortsatt användning helt utrotar mjällbildning. Pris 4: 50 pr flaska.

Sändes pr postförskott + porto över hela landet.

MIA LILJEFORS

Exam. massör.

Klinik för medicinsk hårbehandling, huvudmassage o. ansiktsbehandling
Telef. 15420. Karl Gustafsgatan 16, Göteborg Telef. 15420.

PÄRMAR IDUN 1922

endast i rött klotband med guldtryck

finnas nu att tillgå hos hrr Bokhandlare,
Tidningskontor eller direkt från

**IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM**

Gratis medföljer titelblad jämte innehålls-
förteckning. Kronor 2: 25 + porto 80
öre. Likvid i postanvisning eller
mot postförskott.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eksjö: Eksjö-Tidningen.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Filipstad: Filipstads Tidning.

Gävle: Gefle-Posten.

Göteborg: Göteborgs Dagblad.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strängnäs: Strengnäs Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Visby: Gotläningen.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Östersund: Östersunds-Posten.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Kan redaktionen rekommendera en hållbar och praktisk gaständare. Har försökt flera dylika, men alla med samma dåliga resultat. *Fru H. T. Göteborg.*

Svar: Bland förekommande gaständare intager den amerikanska Radio med all säkerhet hedersplatsen. Är okänslig för stötar och slag, tänds genast utan några som helst invecklade handgrepp och är praktiskt taget outslitlig. Mera kan man ju knappast begära för 1: 25. Jag har själv sedan lång tid tillbaka en Radio, vilken fungerar oklanderligt varför jag anser mig kunna rekommendera samma. *B—m.*

Fråga: Är det brukligt att man vid sorg efter föräldrar såsom förlovningskort använder kort med svart kant eller helt vitt som vanligt. *Prenumerant.*

Svar: Vi få bekänna att vi aldrig sett svartkantade förlovningskort, trots den djupaste sorg. Skall Ni använda förlovningskort — vilket för övrigt ju numera är mera ovanligt, så tag helt vita.

Fråga: I Idun stod för någon tid sedan omtalad en "kaffemaskin", som kallades Perculator. Har efterfrågat den i flera bosättningsaffärer, men de känna ej till den. Skulle tidningen vilja upplysa mig om var den finnes att köpa? *Sickan.*

Svar: Den efterfrågade kaffemaskinen förekommer tillsvidare i Sverige endast för elektricitet och föres då av Aktiebolaget Volta, Stockholm, och hos någon av deras representanter i landsorten. Den i Idun omtalade perculatorn är av amerikanskt fabrikat — ett förbättrat sådant — men saluföres ej i Sverige.

BREVLÅDA

Frk. A. S., Luleå upplyses om, att vi på flera håll gjort förfrågningar huruvida någon fackman, d. v. s. ett konditori, ville antaga Er som elev. Tyvärr ha vi överallt fått nekande svar, men av somliga dock det rådet att Ni skulle söka komma som elev vid ett finbageri. Men detta är ju ett helt annat yrke, och ej konditoriyrke. Det lär nog förhålla sig så, som vi förut många gånger hört uppgivas, att den svenska sockerbagarekåren icke önskar mottaga kvinnliga elever!

Däremot kunna vi giva er den visserligen ganska kläna trösten, att om Ni vill begiva Er till Köpenhamn, kan Ni möjligen där få genomgå en tämligen grundlig kurs i yrket. Tyvärr ha vi inga adresser till vårt förfogande å köpenhamnska yrkesidkare i konditorifacket, men kunna möjligen anskaffa sådana, i händelse Ni reflekterar på saken.

"Prenumerant" som insänt ett förgrymmat och hotande brev borde egentligen inte förtjäna något svar alls till tack för sin ohövlighet. — Iduns frågoavdelning står öppen för alla och om de än i "Prenumerants" ögon synas obetydliga eller "dumma", så äro de flesta dock av den art att de förtjäna att få ett svar. En av "Prenumerants" frågor är däremot mycket svår att besvara, och hör just till den av Prem. klandrade kategorien, nämligen att sakna "allmänt intresse". Emellertid lova vi att både den och ett par av Edra andra frågor skall komma in, men under annan avdelning.

"Energisk". Eder fråga tillhör annonsspalterna.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A-B. NORNAN, Göteborg.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000: —

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och
Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständig bankrörelse.

GRANSHOLMS FINPAPPERSBRUK

ANLAGT 1803 - GEMLA - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare papperssorter

LEVERANTÖR AV

IDUNS PAPPER

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44

59 KUNGSGATAN 59

A. T. 192 30

Gynna Iduns annonsörer!

I VARJE HEM BÖR FINNAS

DEN NYA UPPLAGAN av

IDUNS KOKBOK

av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad o. utvidgad.

Nedsatt pris kr. 8: —.

NYHET: Anvisningar att använda gasspis eller gas-
ugn vid alla recept för stekning o. bakning.

D E N

affärsman, som söker ett verk-
samt annonsorgan för Sörmland
och särskilt Eskilstuna

gör ett gott val

om han väljer arbetaretidningen
för länet. *Kärnan* av Sveriges
mest utpräglade arbetarestads
30,000 innevånare när med sin
annons nämligen endast den

som

annonserar i FOLKET

Tidningen utkommer varje dag
från Eskilstuna.

Lediga platser

och
Platssökande
endast
25 öre pr mm.

Minsta avgift 10 mm. 2.50

LEDIGA PLATSER

I folkskollärafamilj

på landet, 2 m. fr. Härnösand, önskas
guvernant för underv. av 3 barn, 14, 15
och 16 år i vanl. läroverksamheten. Sv.
med bet., löneanspr. och pret. före 25
jan. till H. Næssström, Oringen.

Franska Matlag- ningsskolan,

Hamngatan 1 A, 4 tr., Stockholm.
Nya kokerskurser börja Måndagen
den 22 januari.
Tel. Norr 127 89.
Olof Bring.

Bättre, anspråkslös flicka,

snäll och ordentlig, erhåller god plats
hos ensam äldre dam i Norrland, att
sköta hushållet samt hemmets göromål
utan jungfru. Svar jämte betygsskrifter
och foto till "Hjälp och sällskap",
Iduns exp., Stockholm.

Enkel, bättre, barnkär flicka,

event. tyska, glad och rask med god
hälsa, erhåller förmånlig plats den 1
instundande februari att huvudsakligen
sköta om 3 barn men för övriga hjälpa
till med förekommande göromål. Jung-
fru finnes. Svar med foto, betygsskrif-
ter och lönepretentioner till "Arbe-
te och Ansvarsansläsa", Svenska Tele-
grambyråns Filial, Norrköping.

Till England.

Bildad flicka över 25 år för matlag-
ning och konservering. Förstklassiga
rekommendationer och referenser nödvän-
diga. Svar med foto. Miss Laven,
Harston, Cambs.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra
kvinnliga arbetsområden kan Ni
med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en an-
nons i IDUN, specialorganet för
kvinnliga platsannonser av alla
slag.

Insänd Eder annons till Iduns
Annonskontor, Stockholm, och Ni
erhåller omgående prisuppgift.

Medelålders fruntimmer

erhåller omedelbart plats i familj i Väs-
terås, där frun, på grund av kraftned-
sättning efter genomgången sjukdom,
behöver hjälp med tillsyn av hemmet
och barnens kläder m. m. Jungfru
finnes. Svar med betygsskrifter, rek.
och löneanspråk till "Verkligt pålitlig",
Länstidningen, Västerås f. v. b.

PLATSSÖKANDE

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Drottningholmsvägen 6, Stockholm.
ansk. exam. sjuksköterskor, anspråks-
lösare vårdarinnor och sjukhusbitr.
samt uthyr sjukv.-artiklar. Brev besvas-
ras mot dubbelt porto.
R. T. 33975. A. T. Kh. 5350.

24-årig flicka,

som genomgått Kindergartenseminari-
um och husmodersskola önskar plats
vid kindergården, barnhem eller hem
för att sysselsätta och handleda barn.
Är även kunnig i sömnad m. m. Fina
betyg och referenser finnas. Svar till
"Barnkär 1—15 febr.", Iduns exp.

Ung sjukgymnast

önskar plats hos läkare eller i familj.
Deltager gärna i husliga görom. Tack-
sam för svar till "Ex. sjukgymnast",
Iduns exp. f. v. b.

Var finnes det hem

på landet där en 40-årig bildad kvinna
kan, mot fritt vivre få lära hönsskötsel,
kunnig och gärna villig deltaga även i
husliga göromål. Svar till "Tre må-
nader", under adress S. Gumelius' An-
nonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Husföreståndarinnan,

ung, bildad och med de bästa rek. öns-
kar plats i hem där husm. saknas.
Gärna där barn finnes. Närmare upp-
lysningar lämnas å

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Småländska,

något sykunnig och van vid lanthushåll
önskar komma på herrgård för att
lära matlagning. Svar till "Familje-
medlem E. I.", Iduns exp. f. v. b.

Undervisningsvan studentska

önskar innevarande vårtermin guver-
nantsplats eller annan passande syssel-
sättning. Svar till "Skänestudentska",
Iduns exp. f. v. b.

Plats som föreståndarinnan

vid barnkrubba eller mindre barnhem
söktes om möjligt till 1 febr. Betyg
på 7 år från krubba finnes. Svar till
"B. M.", Iduns exp. f. v. b.

En 40 års bildad dam

söker i stad eller på landet plats som
husföreståndarinnan. Kunnig i matlag-
ning, sömnad och med intresse för alla
inom ett hem förekommande göromål.
Svar till "1:a Febr.", und. adr. S. Gu-
melius' Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Franska Matlag- ningsskolan,

Hamngatan 1 A, 4 tr., Stockholm.
Nya kokerskurser börja Måndagen
den 22 januari.
Tel. Norr 127 89.
Olof Bring.

Guvernant,

undervisningsvan och musikalisk öns-
kar plats, är sykunnig, deltagar även
i lättare husliga sysslor.

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

24 års flicka

önskar som husmors hjälp komma till
präst- eller herrgård under febr. månad.
Ingen lön. Svar till "Familjemedlem",
Iduns exp. f. v. b.

Medelålders sjuksköterska

önskar plats i familj eller sjukhem.
Svar till "Sjuksköterska", Iduns exp.,
f. v. b.

Till herrgård

eller dyl. önskar bättre hushållskunnig
flicka plats. Är musikalisk och syk-
kunnig samt barnkär.

Stockholms Uthyrningsbyrå,

Stureplan 6, avd. 9, Stockholm.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt Kungl. maj:ts medgivande
samma kompetens och rättigheter
som en kurs vid Gymn. Central-
Institutet.

Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. D:r J.
Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

Göteborgs Gymnastiska Institut
Östra Hamngatan 45, Göteborg 1.
Fullständigaste specialkurs i
Massage och Sjukgymnastik
samt nutida moderna fysikaliska
behandlingsmetoder. Ny kurs bör-
jar den 15 januari. Rekrytera vårt
nya illustr. prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga
elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.
Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

G. v. SYDOWS

SÅNG- o. MUSIKINSTITUT
1 Davidbagareg. R. T. 9432.
STOCKHOLM

Röd näsa

samt hetta och bränna behandlas
med "NINOS". Pris 3:50 + porto.

Ebba Beckmans Hygieniska salong
Grevtureg. 3, 1 tr. Stockholm 1.

Två bättre flickor,

som önska undervisning i modellering,
teckning, cicilering, målning och färg-
ning på siden s. k. knytbatik, emot-
tages å herrgård i Stockholmstrakten.
Tillskriv "Cicilör" för närmare upp-
lysning Iduns exp. f. v. b.

Söker Ni uppslag

till vackra och prydliga monogram?
Ni finner dem i Alma Hultboms
välkända

MONOGRAMBOK

Pris kr. 3:— Säljes i alla Sveriges
boklädare. I distribution hos A.-B. See-
lig & Co., Postbox 136, Stockholm 1.

I gott fosterhem

(privat barnhem) kan intagas två å tre
friska, välskapade föräldralösa barn,
helst flickor, ålder 3 till 5 år. Full-
komliga upplysningar fordras om barn-
ens ursprung och hur föräldrarnas
levnadsställning varit. Adress fru El-
lida Lagerman, Lerum.

Ung, musikalisk

värmländska önskar komma till präst-
gård, helst i Dalarna, för att som fa-
miljemedlem deltaga i husliga göromål.
Någon lön önskas. Svar under signat-
ur "22 år", Iduns exp. f. v. b.

20-årig flicka

önskar plats i familj. Kunnig i enklare
matlagning och bakning, samt sömnad
och handarbeten. Familjemedlem. Svar
till "1 eller 15 febr.", Askersund p. r.

Ung flicka

med 5 års kontorsvana önskar plats,
helst å brukskontor eller privat, är vil-
lig deltaga i andra enklare göromål.
Svar till "G. 1923", Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad flicka,

något kunnig i matlagning och bak-
ning önskar plats som husmors hjälp.
Sv. till "Fritt vivre", Iduns exp. f. v. b.

Guvernantsplats

söktes av 19-årig flicka från bättre hem.
Har genomgått 8-klassigt läroverk och
praktisk fortsättningskola samt prak-
tiserat i småskola. Villig deltaga i
inom hemmet förekommande lättare
sysslor. Goda referenser finnas. Svar
till "G. E.", Annons-Krantz, Göteborg,

S:ta Birgittaskolan

Rikstel. 141 08. Regeringsgatan 19—21, Stockholm. Norr 51 90.
Grundad 1910.
Förnämsta läroanstalt för kvinnligt praktiskt handarbete.
Undervisning i klädsöm, linnesöm, barnkläder, allt slags konstbroderi och
spetsar, monteringer etc. Anmälan till vårterminen som börjar 15 januari
mottages dagl. 10—5. Lägre avgifter för affärsanställda i afonkurserna. 6
friplatser varav 3 disponeras av Sv. Adelsförbundet. Originalmodeller till ele-
vernans disposition. Slutna sällskap lägre avgifter enligt överenskommelse.
Textilavdelningen förestås av fröknarna Flensburg och Hjortzberg.
EMMY FICK, f. Kylander.

Systrarna E. Nilssons Sömnadsskola

Jungfrugatan 5, Stockholm.
Kurserna i Kläd- och Linnesömnad börja åter den 15 jan.
Begär prospekt. Tel. Östern. 3017.

Bergsbrunna-skolan

centralt och vackert belägen (emellan Sthlm—Uppsala) bör-
jar ny kurs den 18 januari. Grundlig undervisning i alla
slags hushållsgöromål, vävning och sömnad m. m. Valfrihet
i undervisningen! Tidsenliga metoder: Trevligt hemliv!
Närmare upplysn. på Skolan, adr. Bergsbrunna. Riks-tel.
Nr 10.

Hemslöjdskolan

vid Sätergläntan
ger grundlig under-
visning i vävnad.
Elever mottages på längre el.
kortare tid. Skolan förflyttad
från Rättvik till nya hemtrev-
liga lokaler. Flera byggnader.
Ovanligt högt och friskt läge,
med bästa vintersportterräng.
Prospekt mot porto från Hem-
slöjdskolan, adress Insjön (Da-
larna). Rikst. 95 a.

Doktorinnan Bergmans Målarskola.

Elever mottagas i Porslins-, Olje-, Akvarell- och Gobelinmålning.
Miniatur på elfenben. Beställningar mottagas. Allm. Tel. Norr 249 96.
Humlegårdsgatan 10, 2 tr.

Helpension för flickor

(f. d. Aringsbergs) Språk- och hushållsskolan å Teleborgs slott,
högt beläget i skog vid sjö, 3 km. från Växjö. Modern inredning, komfort,
värmeledning. Undervisning enl. flickskolans kurser i alla skolämnen t. o. m.
8: de klassen samt i musik. Särskild kurs för unga flickor, vilka önska lära
hushåll och all slags sömnad samt förkovra sig i språk. Exam skolköks-
och handarbetslär. Infödda språklär. Elever mottagas även under pågående termin,
om plats finnes. Prospekt på begäran. Teleborg, Växjö. Rt. Växjö 199.
ELSA KJELLANDER.

Örebro Fröbel-Seminarium.

Utbildning av ledarinnor och uppfostrarinnor i Barnträdgårdar, Hem,
Barnhem, Barnkrubbor o. d. Bästa utbildning för unga flickor. Några nya
elever mottagas till vårterminen, som börjar 1 febr. Prospekt och upp-
lysningar mot porto.
MARIA KJELLMARK, Föreståndarinnan, Örebro. Riks 1920.

Franska Matlagningsskolan

HAMNGATAN 1 A, 4 tr., STOCKHOLM.
Nya kokerskurser börja Måndagen den 22 januari.
Tel. Norr. 127 89.
OLOF BRING.

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar 1 febr. 1923 ny kurs på 4 månader. Undervisning meddelas i finare
och enklare matlagning även vegetarisk, linne- och klädsömnad, vävning samt
främmande språk.
Prospekt och närmare upplysningar lämnas av
Gertrud Walin och Signe Philip.
Leksand. Rt. 193.

Gunilla-Skolan, Uppsala

Grundad 1911. Gamla Torget 2. Rikstelefon 370.
HUSMODERSKURS för bildade unga flickor börjar den 25 januari 1923.
SYKURSER i linnesöm, klädsöm och barnkläder börja den 8 februari.
Nya rymliga lokaler!
Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
KARIN GERLE. ANNA SCHENSTRÖM.

CEGRELLERS Dansinstitut,

Järntorgspalatset,
Norra Allégat. 1.
GÖTEBORG.

Danskurser - Privat-
lektioner - Kotterier
Anmälningar pr telef.
163 09.

Fru Hjort, f. Lindell,

utför balspelningar i familjer. Modern
repertoar. Söd. 314 29.

Lait Antiphélique

borttager fräknar, finnar, fnassel och
rynkor, samt gör huden fast och jämn.
Pris kr. 6:50 + porto. Försändes
diskret.
A.-B. Franska Parfymmagasinet,
21 Drottninggatan, Stockholm.
Hovleverantör.

SJU

dagar i veckan
läses en annons i

IDUN

